

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	9507 Комп'ютерні системи та мережі
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	123 Комп'ютерна інженерія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	9507
Назва ОП	Комп'ютерні системи та мережі
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	123 Комп'ютерна інженерія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Доренський Олександр Павлович, Кравчук Софія Сергіївна, Білан Степан Миколайович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	17.02.2022 р. – 19.02.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/45328>

Програма візиту експертної групи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/45329>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Комп'ютерні системи та мережі» за спеціальністю 123 – Комп'ютерна інженерія загалом відповідає критеріям акредитації. Освітній процес за заявленою ОП відбувається у відповідності до нормативних документів університету та здійснюється якісно в комфортних для здобувачів вищої освіти та викладачів умовах. Підготовка бакалаврів з даної спеціальності обумовлена зростаючою потребою в них у компаніях Закарпатського регіону і не є новою, оскільки за спеціальністю «Комп'ютерна інженерія» підготовка спеціалістів на кафедрі «Комп'ютерні системи та мережі» здійснюється з 2004 року. Така ситуація сприяла формуванню власних університетських традицій в даному напрямку. Випускники спеціальності «Комп'ютерна інженерія» працюють на виробництвах та ІТ – компаніях регіону і мають гарні характеристики від роботодавців. Академічний колектив, що забезпечує дану ОП має достатній кваліфікаційний рівень і у певній мірі відповідає вимогам щодо забезпечення якості викладання дисциплін. Керівництво закладу якісно організовує освітню діяльність та практичну підготовку. Переважна більшість недоліків не є системними та не впливає на якість реалізації освітнього процесу за ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильними сторонами експертна група вважає: - Досить комфортні умови проживання; - Потужна нормативна база, що визначає чіткі і зрозумілі правила і процедури регулювання прав та обов'язків всіх учасників освітнього процесу; - Постійне опитування здобувачів вищої освіти; - Широке обговорення ОП, що підтверджується значною кількістю рецензій від різних компаній; - Викладачі проводять активну роботу щодо залучення здобувачів до участі у наукових конкурсах та олімпіадах як на державному так і регіональному рівнях, а також залучення здобувачів до досліджень, апробації і публікації їх результатів, як у позанавчальний час, та і в межах навчальних дисциплін; - Наявна дієва інституційна система вмотивування і матеріального заохочення викладачів до освітньо-наукової діяльності, пов'язаної з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО; - Практика вивчення думки (дистанційного анонімного анкетування) здобувачів вищої освіти з питань організації та проведення контрольних заходів, критеріїв оцінювання, а також оприлюднення результатів для всіх стейкхолдерів; - Наявність сайту електронного навчання; - Залучення до удосконалення ОП роботодавців м. Ужгорода, до проведення занять – представників роботодавців і їх обладнання, сучасне устаткування; - Достатнє матеріально-технічне та належне навчально-методичне забезпечення даної ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

До слабких сторін експертна група відносить незначну академічну мобільність здобувачів і викладачів, що відображається у малій кількості апробованих наукових досліджень та набуття досвіду інших закордонних ЗВО. Аналіз публікацій та участі у конференціях здобувачів показав, що закордонна апробація наукових досліджень не на достатньому рівні, що відображено у малій кількості закордонних публікацій у високо рейтингових наукових закордонних журналах та безпосередніх виступах з апробацією власних досліджень англійською мовою. На даній ОП викладають спеціалісти зі споріднених спеціальностей, і практично не викладають спеціалісти, які отримали фах за спеціальністю 05.13.05 – Комп'ютерні системи та компоненти. Наряду із значною кількістю публікацій експертна група визначає низьку активність викладачів, а відповідно і здобувачів у інноваційній діяльності, відсутність чітко сформульованих критеріїв оцінювання досягнень здобувачів у деяких робочих програмах дисциплін, а також процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, оскарження результатів оцінювання не відображені у правилах проведення контрольних заходів. Крім того ЕГ зазначає відсутність інституційно унормованого порядку формування бази кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, процедури їх оприлюднення на вебсайті або у репозитарії ЗВО. На основі загального аналізу експертна група рекомендує: - збільшити відсоток викладання ОК англійською мовою; - відобразити регіональний контекст у цілях ОП; - виділити у окремому розділі цілі ОП з підкресленням регіонального контексту або спеціалізоване призначення ОП, що визначається науковими спрямуваннями та дослідженнями НПП; - відобразити на структурно – логічній схемі у ОП вибіркові компоненти; - додати (у вигляді окремого додатку або документу) детальний опис процедури зарахування здобувачів до груп з вибраних ними ОК; - надати можливість усім здобувачам брати участь у академічній мобільності незалежно від рейтингу успішності; - збільшити кількість виступів здобувачів на наукових конференціях та участі у наукових публікаціях (особливо у закордонних); - покращити лабораторну базу в плані використання сучасних мікроконтролерів та сучасним мережевим серверним обладнанням; - підвищити активність викладачів та здобувачів в плані участі у наукових конкурсах як на державному так і на міжнародному рівнях; - розробити і запровадити порядок (процедуру) формування бази кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти; - розробити і запровадити порядок (процедуру) оприлюднення кваліфікаційних робіт у репозитарії УжНУ; - фінансово та організаційно допомогти студентському самоврядуванню облаштувати якісний простір для вільного спілкування студентів (студентський хаб); - впровадити ефективний і дієвий механізм фіксації та документування пропозицій стейкхолдерів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Загалом освітня програма «Комп'ютерні системи та мережі» має сформульовані цілі, які відповідають Стандарту ВО за спеціальністю 123 «Комп'ютерна інженерія» та Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «Ужгородський національний університет» на 2015-2025 рр. (<http://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662>). У розділах «Мета освітньої програми» та «Основний фокус освітньої програми», відображені цілі ОП, які корелюють із концепцією розвитку університету та Стандартом вищої освіти України з даної спеціальності, затвердженого у 2018 році для першого рівня освіти. Опитування здобувачів за даною спеціальністю показало, що вони обізнані з цілями ОП та під час вступу незрозумілих моментів щодо цілей ОП у них не виникало. В ОП зроблено акцент на поглиблене вивчення принципів побудови та експлуатації комп'ютерних систем і мереж спеціалізованого призначення. Разом із тим експертна група звертає увагу на відсутність опису ОК, які відображають особливу конкретизовану специфіку напрямку для підприємств Закарпатського регіону.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Визначення цілей ОП, програмних результатів навчання здійснювалось з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін, а саме: 1. Здобувачів вищої освіти - за результатами індивідуального спілкування з викладацьким складом, за результатами конкретної співпраці здобувачів з роботодавцями та результатами опитування (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/34564>). 2. Роботодавців - на підставі особистого спілкування. Звіт щодо зауважень стейкхолдерів розміщено за посиланням: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/39354>. В звіті висвітлені основні питання, які ставлять стейкхолдери щодо покращення ОП. На дану ОП є рецензії від наступних компаній: «Джейбіл Сьоркіт Юкрейн Лімітед» (м. Ужгород), Національного авіаційного університету, СофтСерв, ФОП «Мішко», Харківської гуманітарної педагогічної академії, Одеської національної академії харчування. Цілі ОП «Комп'ютерні системи та мережі» формувались з урахуванням існуючого досвіду підготовки фахівців в УжНУ (з 2004 року) та постійної комунікації з випускниками та роботодавцями, що підтвердилось під час опитувань. Оскільки представники роботодавців викладають на даній ОП, то їхні пропозиції, щодо формування цілей ОП враховувались під час засідань кафедри. Під час спілкування з роботодавцями у фокус - групах була визначена орієнтовна потреба регіону у фахівцях даної спеціальності. Хоча випуску за даною ОП ще не було, за даною спеціальністю підготовка фахівців проводиться з 2004 року. Опитування у фокус - групах показали, що випускники цієї ОП залучаються до її обговорення. Опитування у фокус - групах, аналіз сертифікатів про додаткове навчання та стажування, а також існуючих рецензій на ОП показали, що кафедрою враховується досвід споріднених кафедр таких університетів як: Національний авіаційний університет, Харківська гуманітарна педагогічна академія, Одеська національна академія харчування, Національний університет «Львівська політехніка». Експертна група пропонує для більш детального запозичення досвіду здійснювати підвищення кваліфікації викладачів у відповідних підрозділах, а також запрошувати провідних викладачів-практиків/експертів-практиків з інших ЗВО та компаній, розташованих за межами Закарпатського регіону в тому числі і за кордоном для викладання навчальних дисциплін.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначені з урахуванням потреб ринку праці, галузевого та регіонального контексту. ОП постійно вдосконалюється з урахуванням останніх змін та тенденцій розвитку в даній галузі (<https://cutt.ly/uI4haK8>) та завдяки активній співпраці з керівництвом ІТ-компаній Закарпатського регіону таких як: SoftServe, «Петерсонапс», «Prosto.Net», ФОП «Мішко», JABIL Uzhgorod та інші. За результатами опитування фокус-групи академічного персоналу, у формуванні цілей ОП брали участь представники наступних університетів: Національний авіаційний університет, Харківська гуманітарна педагогічна академія, Одеська національна академія харчування, Національний університет «Львівська політехніка». Також враховано досвід та використані матеріали: «Університету Невади» (<https://www.unlv.edu/degree/bse-computer-engineering#about>) і «Техаського університету» (<https://catalog.tamu.edu/undergraduate/engineering/computer-science/computer-engineering-bs/#text>). Аналіз освітніх програм вищезазначених ЗВО показав зв'язок зі змістом ОК освітніх програм за даною спеціальністю та за спорідненими спеціальностями у розрізі загальних компетентностей. Враховувались пропозиції здобувачів, роботодавців, рекомендації стейкхолдерів, результати вступної кампанії, зауваження і побажання академічної спільноти та ринку праці щодо Розвитку української індустрії (<https://cutt.ly/uI4haK8>), ІТ в Україні: куди ми рухаємося (<https://dou.ua/lenta/columns/future-of-it-ukraine/>). Був взятий до уваги Звіт 2021 року про стан ринку ІТ-послуг в Україні від Beetroot (<https://cutt.ly/KI4hcOX>). Опитування у фокус - групі з

роботодавцями показало, що в ОП враховуються пропозиції роботодавців і вносяться відповідні корективи. Так за рекомендацією представників компанії SoftServe було введено ВК23 під назвою «Основи DevOps». Аналіз підвищення кваліфікації викладачів показав, що більшість викладачів навчалися в ІТ академії SoftServe Inc., що підтверджує запозичення досвіду для формування ОП. Разом із тим, експертна група зауважує про доцільність відображення галузевого та регіонального контексту у цілі ОП та програмних результатів навчання.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП ґрунтується на попередньому досвіді ДВНЗ «Ужгородський національний університет» підготовки здобувачів з даної спеціальності, який починається з 2004 року. Аналіз змісту ОП, наведених в ній загальних та фахових компетентностей, сформульованих програмних результатів навчання дозволив стверджувати, що вимоги Стандарту вищої освіти за спеціальністю 123 «Комп'ютерна інженерія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН від 19.11.2018 № 1262) повністю враховані, а саме: 10 загальних, 15 спеціальних (фахових, предметних) компетентностей та 21 програмних результатів стандарту містяться в освітній програмі без змін та доповнень.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

До позитивних практик експертна група відносить: - постійне опитування здобувачів вищої освіти, щодо вдосконалення ОП; - широке обговорення ОП, що підтверджується значною кількістю рецензій від різних компаній; - врахування досвіду інших ЗВО та наукових установ, які готують бакалаврів за даним напрямком з метою отримання кращих практик викладання та змісту ОК та структури освітньої програми. Також цілі освітньої програми та програмні результати визначені з урахуванням регіонального контексту та пропозицій роботодавців, досвіду вітчизняних освітніх програм, аналізу ринку праці та тенденцій розвитку спеціальності 123 - Комп'ютерна інженерія.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Загалом позитивно оцінюючи виконання критерію 1, експертна група вважає за необхідне зробити наступні рекомендації щодо покращення ОП: - в меті та програмних результатах навчання виділити освітні компоненти, які відображають регіональний контекст Закарпатського регіону; - виділити у окремому розділі цілі ОП з підкресленням регіонального контексту або спеціалізоване призначення ОП, що визначається науковими спрямуваннями та дослідженнями НПП; - залучати в майбутньому до обговорення ОП випускників за цією освітньою програмою, а також професіоналів - практиків; - враховувати потреби закордонних та міжнародних компаній з метою підвищення рівня ОП; - збільшити відсоток ОК, які викладаються англійською мовою для здобувачів, що навчаються державною мовою.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Експертна група прийшла до висновку щодо наявності несуттєвих недоліків стосовно рівня відповідності Критерію 1. ОП повністю відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 123 «Комп'ютерна інженерія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Освітня діяльність за цією програмою в основному відповідає визначеному критерію, а вищезазначені недоліки не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП відповідає вимогам законодавства до навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти і складає 240 кредитів та відповідає Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 123 – Комп'ютерна інженерія. Структура ОП та навчального плану, починаючи з 2018 року, змінювалась (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/17726>). При цьому кількість вибіркового освітніх компонент становила не менше 25%. Для обох ОП, затверджених у 2019 та 2021 роках, передбачено виділення 180 кредитів на обов'язкові ОК та 60 кредитів на вибіркові, тобто не менше 25 % від загального обсягу, що відповідає вимогам пункту 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП має основні необхідні реквізити, а саме: опис предметної галузі, перелік компетентностей випускника, програмні результати навчання, перелік освітніх компонент, форми атестації здобувачів, матеріально-технічне, інформаційне та навчально-методичне забезпечення, академічна мобільність та міжнародна кредитна мобільність. На ОП створена можливість навчання іноземних студентів. Підсумковою атестацією є захист кваліфікаційної роботи. Освітні компоненти в цілому дають змогу досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання, а також складають логічну взаємопов'язану схему їх викладання. У даній ОП немає ПРН, які забезпечуються виключно за рахунок дисциплін вільного вибору здобувача. ОП структурована в контексті загального часу навчання, а також передбачає використання спеціалізованих лабораторій матеріально-технічної бази IT-інфраструктури УжНУ. Варто зазначити, що ОП передбачає скорочену форму навчання на основі дипломів молодшого бакалавра чи молодшого спеціаліста. При цьому групи формувались тільки на денну форму навчання. ЕГ зазначає, що у структурно – логічній схемі не висвітлено місце вибіркового компонент, які належать до циклів загальної та професійної підготовки. При цьому на сайті кафедри (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/35647>) у навчальних планах відображена послідовність викладання ВК. ЕГ вважає таку послідовність виваженою і логічною, що дозволяє досягнути здобувачами необхідних ПРН. На сайті кафедри відображено перелік вибіркового освітніх компонент (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/43184>) та описано тематичний зміст основного матеріалу, що викладається. Під час інтерв'ювання у фокус - групах ЕГ визначила, що ВК викладаються для здобувачів з урахуванням їх вибору і має чітку логічну послідовність для досягнення ПРН. Формування списків груп для вивчення ВК здійснюється з урахуванням «Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>), «Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти у ДВНЗ «УжНУ»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22965>). Проаналізувавши структуру ОП, ЕГ рекомендує відобразити на структурно – логічній схемі в ОП вибіркові компоненти.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз змісту ОП, зокрема інтегральних, загальних, фахових компетентностей, програмних результатів навчання та освітніх компонент дає змогу стверджувати, що освітня програма в цілому відповідає предметній галузі, яка притаманна спеціальності 123 – Комп'ютерна інженерія. Складові ОП зосереджені на вивченні апаратно-програмних засобів, інформаційних процесів, а також методів та способів опрацювання інформації. Структурно-логічна схема для ОК показує детальну послідовність та залежність освітніх компонент. У таблиці з переліком освітніх компонент показана послідовність ОК за семестрами, що дозволяє простежити повний процес викладання ОК. У перших трьох семестрах викладаються базові ОК (Лінійна алгебра та аналітична геометрія, Математичний аналіз, Фізика та Дискретна математика). Також у першому семестрі викладаються базові ОК спеціалізованого спрямування (Програмування, Організація та функціонування комп'ютерів). В подальших семестрах вивчаються у чіткій логічній послідовності ОК фахового спрямування. Курсові роботи та проекти виконуються здобувачами в межах викладання ОК (курсів роботи у ОК12, ОК17, ОК28, курсові проекти в ОК19, ОК22, ОК25, ОК29). ОК14, ОК20, ОК22, ОК25 та ОК29 націлені на вивчення апаратних та архітектурних особливостей комп'ютерних систем. Значна кількість ОК присвячена вивченню програмних засобів (ОК12, ОК16, ОК18, ОК19, ОК21, ОК28, ОК31). В ОП, затвердженій у 2021р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/41094>) введено нові ОК (Комп'ютерна електроніка і схемотехніка, Теоретичні основи цифрової обробки сигналів), які враховують сучасні напрями використання та розвитку комп'ютерних технологій. Тематиці цифрової обробки сигналів присвячено дві ОК (ОК24, ОК29). Освітні компоненти ОК13, ОК14, ОК15, ОК16, ОК17, ОК20, ОК23, ОК24, ОК25, ОК28, ОК30 забезпечують вивчення теоретичного змісту предметної області за даною спеціальністю, ОК17, ОК22, ОК27 та ОК29 націлені на оволодіння методами автоматизованого проектування програмно-технічних засобів комп'ютерних систем та їх компонентів. Методи математичного та комп'ютерного моделювання розглядаються в ОК20, ОК23 та ОК25, інформаційні технології - в усіх ОК, технології розробки спеціалізованого програмного забезпечення - в ОК12, ОК16, ОК18, ОК19, ОК21, ОК28, ОК31, технології мережних, мобільних та хмарних обчислень - в ОК30, ОК31. В ОК8, ОК9, ОК22 вивчаються контрольні-вимірювальні прилади, в ОК17, ОК22, ОК27, ОК29 - програмно-технічні засоби автоматизації та системи автоматизації проектування. Відповідний рівень практичної підготовки та вміння практично застосовувати набуті компетентності набуваються на основі ОК26, ОК32 - ОК35. В ОП також відображені

національна академічна мобільність та міжнародна кредитна мобільність, які дозволяють отримати необхідні фахові компетентності. Ресурсне забезпечення висвітлено у чіткій та достатній формі для розуміння.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Аналіз структури ОП, навчального плану, «Положення про індивідуальне навчання» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20152>), «Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>), «Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти у ДВНЗ «УжНУ»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22965>) показали, що ОП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії. Опитування фокус-груп здобувачів ВО показали їх загальну обізнаність з процедурами формування індивідуальної освітньої траєкторії. На сайті кафедри (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/43184>) та на університетському каталозі (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/43184>) здобувачі ВО мають можливість ознайомлення з переліком ВК та їх змістом. Передбачено вивчення 20 ВК, які розбиті на два блоки по 10 ОК. При цьому здобувач може вибрати 10 ВК з циклу професійної підготовки. Постійно проводиться обговорення ОК, в результаті чого додатково введені наступні ОК: «Основи DevOps» (8.02.2021, протокол засідання кафедри №8), «Технології прикладного програмування для мобільних платформ» (23.05.2016, протокол засідання кафедри №8), «Web-дизайн» (3.04.2017 р., протокол №9). На основі навчального плану для кожного здобувача вищої освіти розробляється та затверджується індивідуальний навчальний план на кожний навчальний рік, який є обов'язковим для виконання кожним здобувачем. Порядок вибору ВК здобувачем визначений «Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22963>). Запис на вивчення ВК на кожний наступний навчальний рік здійснюється до 15 березня поточного навчального року. Здобувачі після ознайомлення із переліком ВК здійснюють запис у окремому листі реєстрації. У випадку коли здобувач виявив бажання вивчати ВК з іншої ОП, то він подає відповідну заяву до деканату. На підставі листів реєстрації деканат здійснює попереднє формування груп для вивчення ВК. Остаточне формування груп здійснюється розпорядженням декана. Разом із тим, у пунктах 6.4.5 та 6.4.6 «Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ», а також пункті 2.4 «Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22963>) описані ситуації, коли здобувачу може бути відмовлено у виборі ВК. Формування груп для вивчення ВК проводять на основі листа реєстрації і не визначені критерії формування груп. Також у «Положенні про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін» у п. 4.6 описані поважні причини (хвороба, академічна мобільність тощо), за яких обмежується право на вибір, оскільки в групах за його вибором місць може вже не вистачати. На думку експертної групи така ситуація обмежує вільний вибір ОК здобувачами вищої освіти. За результатами опитування фокус-груп таких випадків не виявлено.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП та навчальний план передбачають проведення чотирьох видів практичної підготовки: навчальна практика з програмування (3,0 кредити), навчальна практика з системного програмування (3,0 кредити), проектно-технологічна практика (4,5 кредити) та переддипломна практика (4,5 кредити). Робочі програми практик розміщені на сайті кафедри (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/39338>). Порядок проведення практичної підготовки регламентується «Положенням про практику студентів Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11775>). Навчальні практики з програмування (ОК32) та системного програмування (ОК33) націлені на покращення та закріплення основних практичних навичок з програмування. Переддипломна практика враховує тематику майбутніх кваліфікаційних робіт. Для оцінювання практик студенти оформляють відповідну документацію, а саме оцінювання практик проводиться у вигляді публічного захисту. В анкетах опитування випускників восьмим питанням визначається достатній рівень практичної підготовки за отриманою спеціальністю. Відповіді на дане питання враховуються при формуванні ОК. Результати опитування фокус груп здобувачів вищої освіти та роботодавців показали, що зазначені заходи практичної підготовки сприяють набуттю компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності, зокрема досягнення ПРН 9, 10, 12 - 16, 18, 19 21. Укладені договори про співпрацю із такими організаціями як: «Jabil Circuit Ukraine Limited», «Yazaki Corporation», «Flex Ltd. USA», «Forschner Group», «Gentherm Incorporated», ІТ-компаніями «SoftServe», «Мобіжук», «Петерсонапс» тощо. Опитування роботодавців показало, що здобувачі проходять практичну підготовку в компаніях, які мають потребу у фахівцях за даною спеціальністю. Разом із тим, практики із програмування проводяться на базі ЗВО, а представники ІТ – компаній залучаються, як правило, до викладання конкретних ОК, а також до проектно-технологічної та переддипломної практик.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз змісту ОП, навчальної програми, силабусів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/45761>) і робочих програм навчальних дисциплін (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/39338>), форм і методів проведення навчальних занять, практичної підготовки, а також їх тематика у цілому сприяють набуттю здобувачами вищої освіти необхідних соціальних навичок (Soft Skills), зокрема: в загальних компонентах ВК3/ВК4 вивчаються ґрунтовні знання з основ економіки підприємства, знайомство з методами організації ефективного господарювання на рівні основної ланки суспільного виробництва – підприємства, а здобувачі набувають здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у комп'ютерній галузі або навчання, здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, – здатність застосовувати законодавчу та нормативно правову базу, а також державні та міжнародні вимоги, практики і стандарти з метою здійснення професійної діяльності в галузі комп'ютерної інженерії (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/43602>). ОК4 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/43588>) націлена на формування у студентів цілісного уявлення про специфіку філософського знання, розуміння багатоваріантності шляхів культурного і цивілізаційного поступу людства та власне ставлення до них, особливості вирішення світоглядних запитів ХХІ століття, розкриття творчої ролі філософії в сучасній культурі. ОК1 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/43589>) сприяє підвищенню рівня загальномовної підготовки, мовної грамотності, комунікативної компетентності, практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового, розмовного стилів української мови, що забезпечить професійне спілкування на належному мовному рівні. За результатами опитування фокус - груп здобувачів вищої освіти та академічного персоналу можна зробити висновок, про формування у студентів вміння роботи в команді, комунікативність, усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя, спілкування з колегами тощо.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Розробка ОП здійснювалася відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>). ОП складається з 240 кредитів, а навчання відбувається протягом 3 років і 10 місяців та завершується виконанням та захистом кваліфікаційної роботи. Навчальний план затверджено ректором університету та відповідає ОП. Структура ОП реалізована таким чином, що відсоток самостійних робіт обов'язкової складової складає 28,6% - 40%, аудиторної складової складає 60% - 72,3%, а для практик на СР відводиться 25%, що у підсумку сприяє досягненню ПРН, які визначені в освітній програмі. Опитування фокус-групи здобувачів вищої освіти показало, що здобувачі мають достатньо часу на самостійну підготовку та опрацювання матеріалу, а також не визначали перевантаження під час навчання. Крім того, в анкетуванні випускників спеціальності "Комп'ютерна інженерія" шостим питанням є «Чи раціонально було розподілено час на вивчення навчальних дисциплін освітньої програми?», відповіді на яке враховувались для розподілу часу на вивчення дисциплін за ОП. Обсяг освітніх компонент забезпечує набуття необхідних компетентностей та зазначених у ОП результатів навчання, тобто є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма освіти за ОП не передбачена.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Експертна група визначає, що в ОП враховуються пропозиції щодо змісту ОП та окремих ОК, а також проводиться постійний моніторинг та зміни змісту ОП, для чого залучаються усі учасники навчального процесу. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

В контексті Критерію 2 слабкими сторонами ОП експертна група вважає: - у нормативних документах немає відображення критеріїв формування груп для вивчення вибіркових дисциплін ОП, що дещо обмежує можливість вільного вибору здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії в контексті підкритерію 2.4; - мало уваги приділяється практичній організації мобільності здобувачів в інші навчальні заклади України та закордоном, що обмежує обмін досвідом інших форм та методів навчання та використання його у відповідному підрозділі за даною ОП, в контексті підкритерію 2.5. Загалом позитивно оцінюючи виконання Критерію 2 експертна група рекомендує: - переглянути та чітко сформулювати критерії вибору вибіркових дисциплін ОП та формування груп здобувачів; - відобразити на структурно – логічній схемі у ОП вибіркові компоненти як загального так і професійного спрямування; - звернути увагу на практичну реалізацію та розширення академічної мобільності у вітчизняних та закордонних ЗВО. Також експертна група рекомендує розширити бази практик для реалізації практичної підготовки здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

На основі проведеного аналізу експертна група не виявила суттєвих недоліків і прийшла до висновку про відповідність ОП «Комп'ютерні системи та мережі» Критерію 2. Загалом структура ОП, зміст ОК та практичної підготовки забезпечує досягнення програмних результатів навчання, які забезпечують перший рівень вищої освіти за спеціальністю 123 – Комп'ютерна інженерія. Зазначені недоліки у підкритеріях Критерію 2 можуть бути усунені у короткий термін і не впливають на погіршення освітнього процесу. За критерієм 2 та його підкритеріями необхідні вимоги та норми освітнього процесу за даною ОП виконуються, що забезпечує оволодіння здобувачами усіх програмних результатів навчання та компетентностей визначених ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою визначаються розробленими та оприлюдненими на сайті університету «Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у УжНУ 2022 р.» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/41306>). Вступ на ОП здійснюється на основі ПЗСО, ОКР мол. спец. / ОС мол. бак. або ОПС фах. мол. бакалавра. Є можливість вступу для здобуття наступної/іншої ВО особами, які вже здобули ОС бакалавр або здобувають його не менше 1 року і в повному обсязі виконується НП. Прийом на навчання здійснюється в межах ліцензованого обсягу для кожного рівня вищої освіти та спеціальності. Прийом заяв та документів для участі у вступних іспитах для вступників на місця державного замовлення починається 24 червня і завершується 8 липня (до початку останнього потоку проведення вступних іспитів). Строки першої сесії прийому заяв та документів проходять в межах від 14 липня до 04 серпня, другої сесії з 05 вересня до 23 вересня. Організацію прийому вступників до ДВНЗ «УжНУ» здійснює Приймальна комісія, склад якої затверджується наказом ректора ДВНЗ «УжНУ», який є її головою. Проведене інтерв'ювання з заступником секретаря приймальної комісії та фокус-групою здобувачів вищої освіти показало, що вимоги правил прийому дотримуються всіма учасниками. У 2021 році прийом здійснювався на денну форму навчання, а ліцензований обсяг прийому на дану ОП на основі повної загальної середньої освіти складав 70 осіб, за держзамовленням 26 осіб. За квотою 1 заплановано 2 особи, а за квотою 2 – 3 особи. Для прийому на бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст (скорочений термін навчання) виділено 15 місць на денну форму (держзамовлення – 6 осіб). Також на даній ОП навчається 9 іноземних здобувачів (перший курс – 0, другий курс – 3, третій курс – 4, четвертий курс – 2), які заявили про навчання Українською мовою. На даний момент навчання за англійською мовою на даній ОП не проводиться.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Враховуючи, що набір на ОП може здійснюватися на основі повної загальної середньої освіти та з освітою молодшого спеціаліста на сайті університету є вся необхідна інформація для різних категорій вступників (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient/rules>). Згідно правил прийому у 2022 році приймаються сертифікати зовнішнього незалежного оцінювання 2019, 2020, 2021 та 2022 років. Якщо як конкурсний предмет встановлено іноземну мову, вступник має право подавати оцінку із сертифікатів з однієї з іноземних мов (англійська, німецька, французька або іспанська) на власний розсуд. У пункті 7.6 Правил представлено розрахунки вагових коефіцієнтів для вступників на основі повної загальної середньої освіти. Самі вагові коефіцієнти викладені на сторінці для абітурієнтів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/4572>), а саме: українська мова – 0,35, математика – 0,35,

Історія України або Географія або Іноземна мова або Хімія або Біологія або Фізика - 0,20, бал атестату – 0,1. Програма фахового вступного випробування (ФВВ) розробляється та затверджується щорічно відповідно до Положення про приймальну комісію та Правил прийому (<https://cutt.ly/DI4xkr8>). На думку ЕГ коефіцієнти кожного компонента вступного випробування та ФВВ є вмотивованими особливостями ОП. Тривалість тестування згідно ФВВ є достатньою. Прохідний бал для зарахування на місце державного замовлення на ту чи іншу спеціальність стає відомий після завершення конкурсу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/18-zapytan-pro-vstup-do-uzhnu-u-2018.htm>). Мінімальний бал для даної спеціальності рівний 100. Опитування фокус-груп показав, що перезарахування ОК здійснюється коректно.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти визначені у п. IV «Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8324>). Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі наданого студентом документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів, завіреного в установленому порядку у вищому навчальному закладі – партнері (п. 4.2), що дозволяє здійснювати такі визнання та перезарахування у програмах академічної мобільності. Відбір здобувачів здійснюється на основі конкурсу з урахуванням рейтингу успішності, участі у науковій роботі, знання іноземної мови та оцінки мотивації. Укладаються договори про навчання за програмою академічної мобільності, які обліковуються у Єдиній державній електронній базі з питань освіти. При цьому ЕГ вважає, що наявність конкурсу дещо обмежує можливість участі здобувачів у академічній мобільності, оскільки не всі здобувачі зможуть використати право на академічну мобільність. За результатами опитувань фокус – груп ЕГ визначила, що випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО по цій ОП не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У п. 2.7 "Положення про порядок визнання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>) визначена процедура визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті. Університет може визнати результати, обсяг кредитів яких не перевищує 10% від загального обсягу кредитів ЄКТС. Для визнання результатів необхідно пройти три етапи: 1) подання заяви здобувачем вищої освіти про визнання результатів навчання; 2) формування предметної комісії керівником структурного підрозділу, яка визначає можливість визнання; 3) проведення оцінювання для визнання результатів навчання. Предметна комісія визначає підсумкове оцінювання відповідно до форми контролю, зазначеної у ОП. Здобувача ознайомлюють з усіма правилами та з правилами оскарження результатів. Предметна комісія формує протокол, в якому зазначає зарахування або не зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Якщо здобувач отримав менше 60 балів за 100 бальною шкалою, то йому не зараховують результати навчання. Якщо предметна комісія зараховує результати навчання у неформальній освіті, то здобувач звільняється від вивчення відповідної дисципліни. Спількування у фокус – групах показало, що випадків визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті для здобувачів вищої освіти першого рівня на дану освітню програму не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Позитивною практикою експертна група вважає наявність положення, яке детально описує процес визнання результатів навчання у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: - Низький рівень впровадження програм академічної мобільності здобувачами ВО аналізованої ОП; - Відсутність прикладів зарахування результатів навчання отриманих в неформальній освіті. Загалом позитивно оцінюючи виконання Критерію 3 експертна група рекомендує: - надати можливість усім здобувачам брати участь у академічній мобільності незалежно від рейтингу успішності; - посилити складову неформальної освіти при реалізації даної ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет» розробив чіткі та зрозумілі Правила прийому на навчання за ОП. Правила не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти та враховують особливості самої освітньої програми. Також університет має чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти. Загалом здобувачі вищої освіти проінформовані стосовно визнання результатів неформальної освіти та можливостей академічної мобільності. Разом із тим, практика залучення студентів до програм академічної мобільності відсутня. Експертна група рекомендує інтенсифікувати роботу над використанням наявних програм академічної мобільності студентами аналізованої ОП та зменшити конкурсне навантаження на здобувачів під час відбору для участі у академічній мобільності. Освітня програма та діяльність за цією освітньою програмою в основному відповідає рівню В за критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Під час е-виїзної експертизи з'ясовано, що для громадян України викладання за ОП здійснюється українською мовою, для здобувачів-іноземців – англійською. Результати аналізу табл. 3 відомостей СО свідчать, що ЗВО реалізував на ОП розмаїття форм, методів навчання й викладання. Левова частина з них є традиційними, інші – специфічні або сучасні. До останніх слід віднести евристичну бесіду (ОК3, ОК4, ОК23), індивідуальні та групові проекти (ОК28), тренувальні вправи та тестування (ОК23), перевернуте навчання (ОК19, ОК23). Інтерв'ювання фокус-груп засвідчило ефективність обраних методів, форм навчання, здобувачі їх оцінюють позитивно. Водночас, ЕГ виявила недостатню чіткість визначення запроваджених методів навчання у РП дисциплін, на сайті е-навчання, у НМЗ. Зокрема перевернуте навчання не задекларовано у ОК19, ОК23, евристична бесіда відсутня у ОК3 (e-learn.uzhnu.edu.ua, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/42894>). Також відсутня нормативна інформація про методи навчання у силабусах для здобувачів-іноземців (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/45761>) та у англійських курсах е-навчання. При цьому під час інтерв'ювання НПП встановлено, що, наприклад, у ОК19 і ОК21 викладачем провадиться перевернуте навчання, проте у РП і табл. 3 це не зазначено. ЕГ вбачає в означеному неістотний вплив на якість освітнього процесу. Це випливає з результатів інтерв'ювання фокус-груп здобувачів. А аналіз змісту й розподілу ПРН за ОК1–ОК36 дає підстави для висновку про обрання ЗВО форм, методів викладання й навчання, які забезпечують досягнення мети ОП і ПРН1–ПРН21. Інтерв'ювання здобувачів і представників студсамоврядування дало можливість встановити, що студенти задоволені запровадженими на ОП формами й методами навчання і викладання, зауваження й пропозиції у них відсутні. Здобуті під час е-виїзної експертизи інформація та враження ЕГ разом з даними відомостей СО дають підстави для висновку, що ЗВО наділяє студентів правами суб'єкта освітнього процесу, проте вони здебільшого покладаються на досвід і думку викладачів у питаннях представлення власних потреб і інтересів в організації освітнього процесу. Під час онлайн-зустрічі з фокус-групою викладачів встановлено, що НПП УжНУ необмежені у доборі методів викладання і навчання. Означене також підтверджують зміст, структура, організація ОК: порівняльний аналіз свідчить про свободу викладачів у питаннях обрання методів навчання (наприклад, якщо викладач ОК31 обмежився традиційними методами навчання, то викладач ОК19 поєднав традиційні з сучасними, про що поінформував ЕГ під час онлайн-співбесіди). Фактів порушення принципів академічної свободи викладачів не встановлено, аналіз результатів співбесід із учасниками освітнього процесу і наданої інформації у відомостях СО свідчить про організацію навчання й викладання в УжНУ на основі принципів академічної свободи. Окремо ЕГ відзначає доброзичливу підтримку викладачів і їх взаємну допомогу в питаннях планування освітнього процесу за ОК.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

З наданих ЗВО відомостей про СО та результатів інтерв'ювання цільових груп випливає, що джерелами інформації про цілі, зміст і ПР навчання, порядок, критерії оцінювання досягнень студентів у ЗВО є: робочі програми навчальних дисциплін, розміщені в інтернеті, е-дисципліни у навчальному середовищі e-learn.uzhnu.edu.ua, а також викладачі, які оголошують ці відомості на заняттях. На вебсторінці <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/43> оприлюднені і знаходяться у вільному доступі робочі програми ОК1–ОК21 та ВК8, ВК9, ВК11, ВК13, ВК15, ВК17, ВК19,

ВК21, ВК23, ВК25, в яких містяться мета, завдання, компетентності, очікувані за відповідними ОК. Водночас, не всі РП містять порядок і критерії оцінювання досягнень здобувачів. Наприклад, у ОК7, ОК14 відсутні чітко сформульовані критерії оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти (зміст розділу 5 РП не відповідає назві в частині порядку і критеріїв оцінювання, а у е-курсах e-learn.uzhnu.edu.ua означена інформація відсутня взагалі). Не містять порядку та критеріїв оцінювання англомовні силабуси ОК (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/45761>) та англомовні е-курси на сайті е-навчання e-learn.uzhnu.edu.ua (більшість з них порожні). Слід зазначити, що у ЗВО на інституційному рівні запроваджені винятково робочі програми ОК (розділ 2 Положення про організацію освітнього процесу <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>). Тож використання на ОП, яка акредитується, силабусів для іноземців (англійською мовою) хоч і є на думку ЕГ, абсолютно доцільним та виправданим, проте не відповідає внутрішнім нормативним вимогам УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>). ЕГ проаналізувала наповнення дисциплін на сайті е-навчання УжНУ і встановила, що англомовні е-дисципліни (курси) не містять інформації про цілі, зміст, ПР навчання, порядок і критерії оцінювання; ця інформація відсутня у більшості е-курсів українською мовою, зокрема у ОК7, ОК17, ОК20, ОК22, ОК24 та ін. (<https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>). Виходячи з викладеного вище, ЕГ дійшла висновку, що для учасників освітнього процесу основним джерелом інформації про ОП є робочі програми дисциплін (українською), розміщені на вебсторінці кафедри. При цьому студентам-іноземцям, мова викладання у яких англійська, ЗВО надає нормативну інформацію (документи) українською мовою, що для них може знизити рівень доступності і зрозумілості цілей, змісту, ПР навчання, порядку й критеріїв оцінювання. Тож, є актуальним питання забезпечення закладом ВО здобувачів-іноземців інформацією про освітній процес англійською мовою, тобто мовою викладання. Інтерв'ювання фокус-груп здобувачів та викладачів з'ясувало, що інформація про критерії оцінювання тощо надається студентам під час занять; крім того, студенти демонстрували обізнаність про РП у «Інфоцентрі», про наповнення e-learn.uzhnu.edu.ua. Учасники зазначених фокусних груп запевнили ЕГ у цілковитій достатності, доступності, зручності, зрозумілості для них інформації про критерії оцінювання, ПРН і ін.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Подана ЗВО інформація у відомостях СО та у «Інфоцентрі» кафедри (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/43>) свідчить, що здобувачі вищої освіти досить активно залучаються до НДР та виконання проектів. ЕГ відзначає професійну спрямованість цих студпроектів, а також відповідність їх змісту та результатів спеціальності 123 «Комп'ютерна інженерія», загальним цілям (меті) ОП «Комп'ютерні системи та мережі» та першому (бакалаврському) рівню вищої освіти. Окрім цього, частина здобувачів мають публікації, зокрема у рецензованих наукових виданнях України «Наукові вісті Далівського університету», «Науковий вісник Ужгородського університету», «Сучасні технології, матеріали і конструкції в будівництві». З них випливає, що зміст студентських досліджень відповідає певним ПРН ОП, яка акредитується. Разом з тим, переважна більшість досліджень і, відповідно, публікацій мають спрямування захисту інформації, при цьому праць в межах мети ОП та, наприклад, ПРН9–ПРН10 вкрай мало. Під час інтерв'ювання фокус-групи викладачів з'ясовано, що деякі НПП запровадили в освітньому процесі за ОП, яка акредитується, використання дослідницьких методів. Наприклад, у ОК19 до методики виконання лабораторних робіт включено дослідницьку частину, а під час опанування ОК20, ОК23 здобувачі вищої освіти виконують дослідження, результати яких зокрема апробовують на НПК та опубліковують. Це підтверджується і списком публікацій здобувачів-бакалаврів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/43038>). ЕГ під час онлайн-співбесід із цільовими групами з'ясувала, що ЗВО не направляє здобувачів вищої освіти на практику до дослідницьких установ, лабораторій, наукових центрів міста Ужгорода. Більше того, ЗВО навіть не вивчав такої можливості та не володіє інформацією про наявність чи відсутність означених організацій в обласному центрі. Це, на думку ЕГ, призводить до унеможливлення поєднання навчання і досліджень під час важливої частини освітнього процесу – практики. Водночас, взявши до уваги рівень вищої освіти (перший), ЕГ констатує неістотний вплив означеного на якість навчання за ОП, яка акредитується, у контексті досягнення мети й програмних результатів навчання.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Інтерв'ювання фокус-групи академічного персоналу дало можливість з'ясувати, що викладачі мають повну свободу у виборі методів навчання й викладання, наповненні доручених їм освітніх компонентів змістом на їх професійний розсуд. Тож, НПП є вільними у використанні, зокрема, наукових досягнень і сучасних практик в межах ОК. Так, наприклад, під час онлайн-співбесіди доц. П.Горват поінформував ЕГ про застосування ним у ОК25 практик американських університетів, досягнень закордонних закладів освіти у науці й комп'ютерній техніці. Під час е-війзної експертизи фактів забезпечення на неналежному рівні оновлення змісту ОК не виявлено, а наведені представницею навчальної частини УжНУ приклади є інцидентами виявлення в документах дисциплін технічних і ін. помилок (на кшталт «непрацюючого гіперпосилання» тощо), що на безпосередньо зміст ОК і його оновлення, на думку ЕГ, не впливає. Під час онлайн-зустрічі з фокусною групою НПП з'ясовано, що у ЗВО відсутня чітко визначена процедура моніторингу якості оновлення змісту дисциплін, а означені функції «неформально» виконуються завідувачем кафедри і навчальною частиною УжНУ, а також під час розгляду відповідних питань на засіданнях кафедр і у дружній взаємній допомозі викладачів один одному (порадами, рекомендаціями тощо). Крім того, за наданою викладачами інформацією у ЗВО також не запроваджені чітко визначені інституційні вимоги до змісту ОК та його оновлення. Результати аналізу РП дисциплін засвідчують, що НПП зміст ОК результатами

власних досліджень зазвичай не наповнюють, у списку літератури наукові праці викладачів здебільшого відсутні. Частина РП ОК побудовані на основі посібників і навчально-методичних видань авторства викладачів УжНУ, проте наукові статті переважно не використовуються, окрім, наприклад, ОК23 доц. О.Гапак (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/42956>). Також використання НПП власних наукових здобутків не виявлено у е-курсах дисциплін e-learn.uzhnu.edu.ua: у рекомендованих для здобувачів джерелах НПП зазвичай обмежуються навчальними посібниками, підручниками, навчально-методичними виданнями, а наукові статті відсутні (крім ОК23). З інтерв'ювання представників роботодавців випливає, що для оновлення змісту ОК інколи використовуються й рекомендації роботодавців, їх потреби, вимоги, обладнання й практики. РП навчальних дисциплін, які згідно з п. 7.5 Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>) визначають зміст ОК, оновлюються щорічно і це є обов'язком викладачів. Зокрема нині діючі РП розглянуті й затверджені на відповідних кафедрах у 2021 році (наприклад, кафедра іноземних мов 15.06.2021, приладобудування – 31.08.2021, філософії – 29.06.2021, комп'ютерних систем та мереж – 20.05.2021). І хоч не всі кафедри виконали вимогу означеного Положення щодо 2-місячного терміну до початку навчального року (абзац 3 п. 7.5), проте на якість змісту ОК і якість процесу його оновлення це, на думку експертної групи, не впливає.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЗВО має стратегію інтернаціоналізації (<https://uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/41289>), яка визначає засади й інструменти інтернаціоналізації ЗВО, міжнародного співробітництва тощо. Згідно з нею на базі УжНУ, зокрема, створено міжнародний консорціум українських і закордонних університетів, в межах якого, наприклад, започаткована співпраця із Поморською академією у Слупську (Польща) та здійснюється семестрове навчання здобувачів у даному польському ЗВО за 7 спеціальностями, серед яких і 123 «Комп'ютерна інженерія». З відомостей про СО впливає залучення здобувачів вищої освіти за ОП, яка акредитується, до цієї програми міжнародного співробітництва ЗВО. Більше того, під час інтерв'ювання цільових груп з'ясовано, що академічний персонал використовує матеріали й практики, привезені студентами із закордонного навчання, для удосконалення освітнього процесу за ОП. Так, наприклад, було змінено ВК19, вдосконалені ОК11, ВК11. Тобто навчання й викладання на ОП пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. Під час е-виїзної експертизи встановлено, що учасники освітнього процесу за ОП, яка акредитується, мають міжнародні активності: викладачі П.Горват, І.Король і інші брали участь у міжнародному проєкті TEMPUS GreenCo «Green Computing & Communications» (530270-TEMPUS-1-2012-1-UK-TEMPUS-JPCR), викладач В.Іваницький координував наукову діяльність міжнародного проєкту 2SOFT/1.2/52 «Розумна енергія транскордонного співробітництва», викладач О.Мулеса – головний виконавець в міжнародному гранті G-202102-67272 «Promotion of the Cyber Hygiene E-Learning course in Uzhgorod National University» та виконавець в міжнародному гранті «Development and Integration of basic IT course with elements of Cybersecurity topics into the Curriculum of the Uzhhorod National University», О.Синявська – проєкт CPEA-LT-2016/10139 «Norway - Ukrainian cooperation in mathematical education». А під час огляду матеріально-технічного забезпечення ЗВО та інтерв'ювання представників сервісних структурних підрозділів УжНУ експертною групою з'ясовано, що університет забезпечує учасників освітнього процесу доступом до міжнародних баз даних Scopus, Web of Science. Також ЗВО активно стимулює і підтримує інтернаціоналізацію освітньо-наукової діяльності НПП шляхом преміювання (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/pro-premiyuvannya-avtorskih-kolektiviv-za-publikatsiji-yaki-vklyu.htm>). Про виконані університетом виплати в розмірі 4–20 тис. грн. поінформувала головна бухгалтерка УжНУ під час онлайнзустрічі із ЕГ. З аналізу змісту ОП, її освітніх компонент, робочих програм навчальних дисциплін та результатів інтерв'ювання цільових груп випливає, що освітній процес за ОП не передбачає цілеспрямованого і системного ознайомлення студентів зі світовими науковими здобутками з ІТ, комп'ютерної інженерії зокрема. Хоч ОП і діє на першому рівні вищої освіти, проте експертна група вбачає доцільність і необхідність такого ознайомлення задля забезпечення якості освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильними сторонами ОП та позитивними практиками ЗВО є: - практичне використання і поєднання традиційних, сучасних та специфічних методів навчання й викладання на ОП; - академічна свобода викладачів у доборі методів викладання і навчання в межах ОК; - застосування «Інфоцентру» на вебсторінці кафедри як джерела інформації про цілі, зміст, програмні результати навчання, порядок і критерії оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти; - залучення здобувачів до досліджень, апробації і публікації їх результатів, як у позанавчальний час, та і в межах навчальних дисциплін; - використання в освітньому процесі за ОП дослідницьких методів, поєднання навчання й досліджень; - науково-педагогічні працівники ЗВО оновлюють зміст ОК не рідше одного разу на рік; - врахування позицій, потреб і рекомендацій роботодавців під час оновлення змісту ОП і її освітніх компонент; - можливість здобувачів вищої освіти навчання за кордоном, яке зараховується на ОП; - вдосконалення освітнього процесу, осучаснення змісту ОК за результатами міжнародного співробітництва УжНУ із закордонними ЗВО; - участь викладачів у міжнародних програмах, грантах; - наявна дієва інституційна система вмотивування і матеріального заохочення викладачів до освітньо-наукової діяльності, пов'язаної з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

До слабких сторін ОП експертна група віднесла: - відсутність у деяких робочих програмах, а також у силабусах (англійською мовою) інформації про методи навчання; - часткове наповнення е-курсів у навчальному середовищі e-learn.uzhnu.edu.ua інформацією про організацію освітнього процесу та ін. матеріалами ОК; - частина робочих програм ОК та їх е-курси у середовищі e-learn.uzhnu.edu.ua не містять чітко визначеного порядку і критеріїв оцінювання досягнень здобувачів; - на ОП запроваджене використання «силабусів», хоча на інституційному рівні їх використання не визначене і не запроваджене; - відсутність англійських документів, які визначають про цілі, зміст, програмні результати навчання та іншою інформацією про освітній процес за ОП; - мала частина студентських досліджень, які виконуються в межах мети ОП й ПРН; - ЗВО не вивчав можливість і, відповідно, не направляє здобувачів на практику до лабораторій, наукових центрів Ужгорода; - відсутність моніторингу й оцінювання якості оновлення змісту ОК, а також невикористання власних наукових праць НПП в ОК; - відсутність системної практики ознайомлення здобувачів зі світовими науковими здобутками у сфері ІТ, комп'ютерної інженерії зокрема. Експертна група рекомендує ЗВО: - забезпечити наявність чіткої інформації про методи, форми навчання і викладання у робочих програмах та «силабусах» ОК (українською і англійською мовами); - забезпечити наповнення належними матеріалами (українською і англійською мовами) всіх е-курсів на сайті е-навчання e-learn.uzhnu.edu.ua; - запровадити процедуру моніторингу й оцінювання наповненості е-дисциплін у навчальному середовищі e-learn.uzhnu.edu.ua (українською і англійською мовами); - забезпечити наявність у робочих програмах чітко сформульованого порядку та зрозумілих критеріїв оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти за всіма ОК (українською і англійською мовами); - запровадити на інституційному рівні (передбачити у Положенні про організацію освітнього процесу) силабуси ОК як форму представлення інформації про освітні компоненти ОП; - запровадити практику розроблення й використання робочих програм ОК обома мовами викладання за ОП: українською, англійською; - формулювати тематику досліджень здобувачів вищої освіти в межах мети ОП та ПРН; - вивчити можливість направлення здобувачів вищої освіти на практику до дослідницьких установ, лабораторій, наукових центрів м. Ужгорода; - визначити і запровадити у ЗВО чіткі процедури моніторингу й критерії оцінювання якості оновлення змісту ОК; - вдосконалити інституційну політику щодо використання (впровадження) результатів власних досліджень (наукових праць) НПП в ОК; - запровадити на ОП спеціальну освітню компоненту або доповнити наявну таким чином, щоб здобувачі в межах освітнього процесу ознайомлювалися зі світовими науковими здобутками у сфері інформаційних технологій, комп'ютерної інженерії зокрема.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП має слабкі сторони, які сформовані відсутністю у нормативному забезпеченні деяких дисциплін інформації (українською й англійською мовами) про методи навчання, частковим наповненням матеріалами е-курсів дисциплін у електронному навчальному середовищі ЗВО, відсутністю нормативних документів ОК англійською мовою, відсутністю критеріїв оцінювання й моніторингу якості оновлення змісту ОК, частково непрофільним спрямуванням студентських досліджень, а також невикористанням дослідницьких установ регіону як баз практики для здобувачів. Слабку сторону ОП також сформувала й відсутність практики ознайомлення здобувачів вищої освіти зі світовими науковими здобутками у сфері ІТ. Водночас, науково-педагогічний колектив, маючи повну академічну свободу, реалізував на ОП розмаїття традиційних, сучасних і специфічних методів навчання й викладання, ЗВО забезпечив вільний доступ усіх стейкхолдерів до інформації щодо освітнього процесу, зокрема про цілі, зміст, ПР навчання, порядок, критерії оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти тощо, студенти мають можливість долучатися до досліджень, брати участь у програмах закордонного навчання, яке зараховується на ОП, а зміст дисциплін, в частині яких використовуються дослідницькі методи, оновлюється щорічно з урахуванням вимог роботодавців і досвіду міжнародного співробітництва ЗВО. Крім цього, викладачі, задіяні на ОП, беруть участь у міжнародних програмах, проектах, грантах, при чому їхня освітньо-наукова робота, пов'язана з інтернаціоналізацією діяльності УжНУ, потужно підтримується і матеріально заохочується закладом вищої освіти. Все це є сильними сторонами ОП, які загалом забезпечують досягнення мети ОП і ПРН, нівелюючи певною мірою слабкі сторони освітньої програми. Отже, враховуючи значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 4.1, 4.3 й 4.5, сильні сторони ОП і певну узгодженість за підкритеріями 4.2 та 4.4, експертна група дійшла висновку, що ОП «Комп'ютерні системи та мережі» і освітня діяльність за нею відповідає рівню В за Критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

ОП визначені підсумкові контролі у формах екзамену, заліку, диференційованого заліку; атестація здобувачів – публічний захист кваліфікаційної роботи. Для поточного контролю у ЗВО запроваджені модульне контрольне оцінювання, яке проводиться за графіком і є обов'язковим. Крім цього, поточний контроль для кожної окремої ОК визначається робочою програмою: опитування, контрольні роботи, письмове або комп'ютерне тестування тощо. Їх розмаїття, на думку ЕГ, є позитивним наслідком академічної свободи НПП, які розробляють РП для доручених їм ОК. Отже, на ОП реалізовані традиційні форми контролю, які у комплексі дозволяють встановити факт досягнення здобувачем результатів навчання кожної ОК, а також оцінити їх за модульно-рейтинговою системою. Аналіз навчального плану підготовки фахівців 2021 року вступу, затвердженого 18.03.2021, показав, що у двох ОК форма підсумкового контролю не відповідає ОП: в ОК3 та ОК4 замість екзамену, встановленого ОП, – залік. Водночас, форма контролю у робочих програмах цих ОК (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/43588>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/43587>) відповідає ОП (екзамен). Отже, ЕГ дійшла висновку про наявність технічної помилки у навчальному плані 2021 р., яку слід усунути. Всі РП містять розділ 5 – засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання. Проте чітко сформульованих критеріїв оцінювання деякі РП не містять; наприклад, за змістом відсутні критерії (характеристики якості) для ОК7, ОК8, ОК14, ОК15, ОК17, ОК22 ін. ЕГ відзначає, що розподіл балів за видами робіт не є критерієм (характеристикою). Разом з тим, під час онлайнзустрічі здобувачі поінформували ЕГ, що для них критерії оцінювання є доступними і зрозумілими, крім одного студента, якому видалися незрозумілими критерії оцінювання за ОК8, тому він поклався на досвід викладача. Отже, аналіз означеного та результатів інтерв'ювання гаранта, здобувачів і викладачів свідчить, що критерії оцінювання загалом наявні, проте не у всіх РП вони формалізовані. Під час інтерв'ювання цільових груп з'ясовано, що як джерело інформації про контролі й критерії оцінювання здобувачі використовують «Інфоцентр», сайт е-навчання e-learn.uzhnu.edu.ua, а також викладачі інформують про означене на заняттях. Здобувачі запевнили ЕГ, що їм зрозумілі й доступні форми і критерії оцінювання, а за потреби НПП надають потрібні пояснення, про що наводили приклади. Враховуючи ці факти, взявши до уваги практику ЗВО оприлюднювати в інтернеті ОП, РП і ін., ЕГ дійшла висновку про вчасність надання інформації щодо контрольних заходів, критеріїв оцінювання, а також її доступність як внутрішнім, так і зовнішнім стейкхолдерам. ЗВО проводить опитування здобувачів за допомогою інтернетних сервісів Google, що є позитивною практикою. Результати дистанційного анкетування (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/45695>) засвідчують своєчасність інформування про контрольні заходи, зрозумілість правил і справедливість критеріїв оцінювання досягнень здобувачів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

В Україні є затверджений у 2018 році і введений в дію з 2018/2019 навчального року стандарт вищої освіти за спеціальністю 123 «Комп'ютерні інженерія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/28/123-kompyuter.inzhener.bakalavr-1.pdf>). Ним визначена форма атестації здобувачів вищої освіти – публічний захист кваліфікаційної роботи. У розділі 3 ОП (як 2019 року <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20633>, так і 2021 року <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/41094>) визначено форму атестації, яка збігається із визначеним стандартом: публічний захист кваліфікаційної роботи (дипломного проекту). Для реалізації означеного в ОП запроваджено ОК36 обсягом 7.5 кредитів, нормативним забезпеченням якої є методичні рекомендації (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/43036>). ЗВО не запроваджував додаткової форми атестації здобувачів, крім визначеної стандартом вищої освіти. Під час онлайнвої зустрічі гарантака ОП пояснила таке рішення ЗВО достатністю виконання й захисту дипломного проекту для отримання інформації про набуті здобувачем компетентності, тобто належним засобом підсумкової атестації. Підтвердження означеного ЕГ вбачає у матрицях відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам та забезпечення ПРН освітнім компонентам впливає, згідно з якими ОК36 направлена на досягнення ПРН1–ПРН21. Тобто підсумковий контроль у формі публічного захисту за цією ОК направлений на встановлення факту досягнення здобувачами мети ОП і ПР навчання.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В УжНУ процедури проведення контрольних заходів визначені Положенням про порядок та методику проведення семестрових (курсних) екзаменів і заліків (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>) згідно наказу 698/01-17 від 08.05.2015: екзамен – п. 8–15, 17; заліки – п. 6–11, 13, 17. Аналіз їх змісту дає підстави стверджувати про чіткість і зрозумілість визначених правил, які містять і порядок повторного проходження контрольних заходів. Водночас, має місце певне ускладнення їх сприйняття і розуміння. По-перше, це пов'язано із поєднанням правил проведення всіх видів контрольних заходів (наприклад, у п. 8 перші два абзаци регулюють екзамен, третій і четвертий – залік); по-друге, документ не містить процедур апеляції і запобігання/ врегулювання конфлікту інтересів (вони визначені іншими положеннями, тобто окремо). Процедура оскарження результатів оцінювання визначена окремим Порядком (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967>). Аналіз його змісту свідчить про наявність чітких правил апеляції. Це підтверджується і результатами інтерв'ювання фокусних груп здобувачів, випускників, представників студсамоврядування, які демонстрували обізнаність про їх права, процедури. Також окремо від правил проведення контрольних заходів у ЗВО визначено Порядок організації заходів із запобігання та

врегулювання конфлікту інтересів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/42883>). У цьому ЕГ вбачає недосконалість правил проведення контрольних заходів в частині відсутності у них процедур (або посилань на них) запобігання/врегулювання конфлікту інтересів, оскарження результатів. Під час онлайн-зустрічей із фокус-групами здобувачі, представники студсамоврядування, випускники поінформували про зрозумілість, чіткість, доступність для них правил, демонстрували поінформованість про їх наявність і доступність на вебресурсах ЗВО. Аналіз запровадженого в УжНУ порядку й методики проведення екзаменів і заліків, а також результатів інтерв'ювання цільових груп, дав можливість з'ясувати, що ЗВО для забезпечення об'єктивності екзаменаторів запровадив кілька процедур-«запобіжників». Перша – іспит приймає один-два викладачі у присутності в аудиторії не менш як п'яти здобувачів. Друга – екзаменування студента окремо від групи здійснює комісія із викладачів. Сприяє підвищенню рівня об'єктивності і запроваджена у ЗВО модульно-рейтингова система оцінювання з накопиченням балів, модульні контрольні оцінювання, ректорські контрольні роботи. У комплексі це, на думку ЕГ, дозволяє досягти достатнього рівня об'єктивності. ЕГ відмічає, що представники роботодавців, здобувачі, випускники, представники студсамоврядування під час інтерв'ювання поінформували, що не вбачають доцільності залучення зовнішніх екзаменаторів, факти неупередженості чи необ'єктивності викладачів їм не відомі. Результати співбесід із фокусгрупами також свідчать про дотримання учасниками освітнього процесу запроваджених правил, відсутність фактів (прикладів) їх порушення.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ЗВО визначив політику щодо забезпечення академічної доброчесності (АкД) у Положеннях про організацію освітнього процесу, про АкД. Також у Положенні про АкД задекларовані етичні норми, заходи попередження порушень, відповідальність за порушення норм АкД та запроваджений моніторинг дотримання правил АкД Комісією з питань академічної доброчесності та етики. Аналіз змісту Положення (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>) показав, що політика університету щодо АкД є чіткою, зрозумілою. Проте визначені університетом «етичні норми» (розділи 3, 4) містять положення і вимоги, які не відносяться до АкД; наприклад, ЗВО зобов'язує викладачів і здобувачів сприяти формуванню та поширенню позитивного іміджу «УжНУ» (п. 3.1.2.), зберігати та примножувати славні традиції «УжНУ» (3.1.4), допомагати студентам та співробітникам університету, що опинилися у складних життєвих обставинах (3.1.6) та ін. З цього ЕГ дійшла висновку про часткову невідповідність Положення про академічну доброчесність УжНУ вимогам ст. 42 Закону України «Про освіту». Разом з тим, ЗВО має чіткі і зрозумілі процедури організації моніторингу і реагування на факти академічної недоброчесності, які визначені Положенням про комісію з питань АкД та етики (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26527>). Подані у відомостях про СО факти, створені вебресурси (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/26469>) та ін. свідчать, що ЗВО популяризує АкД. Під час е-візної експертизи з'ясовано, що в УжНУ для протидії академплагіату застосовується «Unichesk», на використання УжНУ має договір із ТОВ «Антиплагіат». Проте ЕГ виявлено, що у ЗВО використання цього ПЗ на ОП не унормовано (п. 6.1.8 Положення про АкД – для дисертаційних робіт), також відсутні і процедури застосування «Unichesk». Наприклад, порядок допуску до захисту кваліфікаційної роботи (розділ 5 <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11106>) не містить вимоги (інструкції) щодо забезпечення АкД, у т.ч. перевірки робіт на відсутність академплагіату. При цьому під час інтерв'ювання фокус-груп викладачів, здобувачів, випускників з'ясовано, що учасники освітнього процесу обізнані з принципами АкД, а технічні засоби контролю на ОП застосовуються НПП, зокрема для перевірки курсових, дипломних робіт. Тобто де-факто технологічні рішення протидії порушенням АкД використовуються на ОП, проте на інституційному рівні це не унормовано. ЕГ не виявлено й процедури формування бази кваліфікаційних робіт, оприлюднення на сайті/репозитарії, які є необхідними для ефективного застосування ПЗ перевірки на плагіат. Менеджмент ЗВО поінформував ЕГ про відсутність офіційно зафіксованих фактів порушення вимог АкД. Та під час онлайн-зустрічі здобувачі і випускники навели приклади академнедоброчесності на ОП: у курсовій роботі викладач виявив текстові збіги без посилань, після чого провів роз'яснювальну роботу та повернув працю на доопрацювання. На думку ЕГ, ці приклади свідчать про належну реакцію стейкхолдерів ОП для забезпечення АкД.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

До сильних сторін ОП та позитивних практик УжНУ експертна група віднесла: - комплекс поточних, підсумкових контрольних заходів і атестації, які дозволяють встановити досягнення здобувачем результатів навчання як за окремим ОК, так і за ОП загалом; - вчасне і доступне всім стейкхолдерам оприлюднення інформації про форми контрольних заходів, критерії оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти; - практика вивчення думки (дистанційного анонімного анкетування) здобувачів вищої освіти з питань організації та проведення контрольних заходів, критеріїв оцінювання, а також оприлюднення результатів для всіх стейкхолдерів; - забезпечення правилами проведення контрольних заходів достатнього рівня об'єктивності екзаменаторів; - популяризація академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу; - процедури моніторингу і реагування на факти академічної недоброчесності у ЗВО є чіткими, зрозумілими і доступними учасникам освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкими сторонами ОП є: - наявність технічних помилок у навчальному плані 2021 року; - відсутність чітко сформульованих критеріїв оцінювання досягнень здобувачів у деяких робочих програмах дисциплін; - процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, оскарження результатів оцінювання не відображені у правилах проведення контрольних заходів; - відсутність чітко визначеної процедури застосування «Unicheck» в освітньому процесі; - відсутність у нормативних документах ЗВО чітких і зрозумілих вимог щодо забезпечення академічної доброчесності, зокрема перевірки робіт здобувачів і викладачів на відсутність академічного плагіату, а також часткова невідповідність Положення про академічну доброчесність УжНУ чинному законодавству; - відсутність інституційно унормованого порядку формування бази кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, процедури їх оприлюднення на вебсайті або у репозитарії ЗВО. Експертна група рекомендує ЗВО: - забезпечити невідкладне усунення помилок у навчальному плані ОП; - забезпечити наявність чітко сформульованих критеріїв (характеристик) оцінювання у всіх робочих програмах ОК; - удосконалити правила проведення контрольних заходів шляхом розмежування порядку і правил для кожного виду контрольного заходу окремо, а також доповнити положеннями порядку оскарження результатів контрольних заходів, процедур запобігання та врегулювання конфлікту інтересів; - удосконалити (оновити) Положення про академічну доброчесність УжНУ шляхом приведення його у відповідність вимог статті 42 Закону України «Про освіту»; - розробити і запровадити процедуру (порядок) застосування програмного засобу «Unicheck» в освітньому процесі; - розробити і запровадити порядок (процедуру) формування бази кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти; - розробити і запровадити порядок (процедуру) оприлюднення кваліфікаційних робіт у репозитарії УжНУ.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП має слабкі сторони, які формують відсутність у деяких ОК чітко сформульованих критеріїв оцінювання досягнень здобувачів, недосконалість правил проведення контрольних заходів в частині запобігання, врегулювання конфлікту інтересів і оскарження результатів оцінювання, відсутність процедури застосування «Unicheck» та вимог до перевірки робіт на відсутність академічного плагіату, часткова невідповідність Положення про академічну доброчесність чинному законодавству та відсутність процедур формування бази кваліфікаційних робіт і їх оприлюднення на вебсайті (репозитарії) ЗВО. Водночас, запроваджений у ЗВО комплекс контрольних заходів і атестації дозволяють встановити досягнення здобувачем результатів навчання, інформація про форми контрольних заходів, критерії оцінювання надається вчасно і є доступною для всіх стейкхолдерів ОП, думка здобувачів з питань організації та проведення контрольних заходів, критеріїв оцінювання дистанційного анонімного опитування вивчається ЗВО і оприлюднюється, запроваджені правила проведення контрольних заходів забезпечують об'єктивність екзаменаторів, академічна доброчесність популяризується серед учасників освітнього процесу, процедури моніторингу і реагування на факти академічної недоброчесності у ЗВО є чіткими, зрозумілими, доступними зацікавленим особам. Це – сильні сторони ОП, які загалом забезпечують досягнення мети ОП і ПР навчання, певною мірою нівелюючи слабкі сторони освітньої програми. Отже, враховуючи значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 5.2, 5.3, сильні сторони ОП і певну узгодженість за підкритеріями 5.1 та 5.4, експертна група дійшла висновку, що ОП «Комп'ютерні системи та мережі» і освітня діяльність за нею відповідає рівню В за Критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Для викладання ОК1–ОК36, які забезпечують досягнення мети ОП і ПР навчання, залучені 20 НПП: 1 асистент, 1 викладач, 4 старші викладачі, 11 доцентів і 3 професори, з яких 9 (45%) жінок та 11 (55%) чоловіків, 15 (75%) із науковими ступенями, 3 викладачі мають сертифікати про володіння англ. мовою на рівні B2 (Ю.Король, О.Мулеса, О.Синявська <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/45971>). До керівництва кваліфікаційних робіт (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/45823>) залучаються НПП як з, так і без наукових ступенів (ст. викл. Г.Тютюнникова, ст. викл. Є.Самусь, ст. викл. Є.Безвершенко), що відповідає запровадженим у ЗВО вимогам – п. 3.1 Положення про дипломну роботу УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11106>), – і, на думку ЕГ, є виправданим з огляду на перший рівень вищої освіти. Під час інтерв'ювання менеджменту ЗВО завідувач кафедри поінформував ЕГ про відповідність академічного персоналу, залученого до викладання на ОП, вимогам п. 37 ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Для експертного оцінювання відповідності академічної і/або професійної

кваліфікації викладачів освітнім компонентам, які їм доручено викладати, ЕГ проаналізувала інформацію з таблиці 2 відомостей СО. Отже, кваліфікація Є.Безвершенка відповідає ОК30 за освітою; Є.Ваврук – ОК27 і ОК29 за освітою й науковою діяльністю; В.Цигика – ОК9 за освітою, а ОК26 за освітою й науковою спеціальністю дозволяють досягнути ПРН2,4,6,7,14, але зміст ОК26 вимагає спецпідготовки; О.Мулеса – ОК12, ОК19 і ОК21 за науковим ступенем; П.Горват – ОК24 за освітою; О.Гапак – ОК5 за освітою, ОК23 за науковою діяльністю; В.Іваницький – ОК22 за освітою й науковою діяльністю; О.Сватюк – ОК31 і ОК16 за практичним досвідом роботи; М.Яцьків – ОК1 за освітою, науковим ступенем і науковою діяльністю; В.Леган – ОК2 за освітою й науковою діяльністю; В.Міщанин – ОК3 за освітою, науковим ступенем і науковою діяльністю; І.Остапець – ОК4 за освітою й науковим ступенем; Г.Тютюнникова – ОК6 за освітою; І.Турияниця – ОК8 за освітою й науковим ступенем; Л.Мамай – ОК10 за освітою; Є.Самусь – ОК13 за освітою; С.Балога – ОК7 за освітою і науковим ступенем; О.Синявська – ОК15 за освітою. Часткову відповідність експертна група вбачає в: Л.Мамай – у ОК28 не забезпечується ПРН10; П.Горват – ОК25 за ПРН1 і ПРН6, ОК18 – ПРН10; В.Пойда – ОК20 за ПРН3, ПРН9, ПРН13; Г.Тютюнникова – ОК17 за ПРН1, ПРН3, ПРН13, ПРН16; Ю.Король – ОК11 за ПРН10, ОК14 за ПРН1, ПРН13. Отже, для 7 ОК ОП не забезпечено відповідність кваліфікації НПП в частині ПРН1, ПРН3, ПРН6, ПРН9, ПРН10, ПРН13, ПРН16, ПРН18. Проте ці ПРН забезпечуються іншими від 7 до 22 ОК (таблиця 5 ОП), тож ЕГ дійшла висновку про спроможність досягнення мети ОП і ПРН, але зауважує на необхідності забезпечення повної відповідності ОК кваліфікації НПП. Також ЕГ звертає увагу на доцільність документального підтвердження рівня володіння англійською мовою всіх НПП, які викладають на ОП англійською мовою.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Під час онлайн-зустрічі із представниками сервісних структурних підрозділів УжНУ, зокрема відділу кадрів, з'ясовано, що оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад НПП у ЗВО здійснюється на основі основних (загальних) кваліфікаційних вимог, визначених Законом і запровадженою в УжНУ процедурою. Це підтверджує оголошення від 05.02.2022 (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_personal/vacancies) та пункти 2.3, 3.1.2– 3.1.7, 6.1.1 Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10570>) та укладання з ними трудових договорів (контрактів). Під час інтерв'ювання менеджменту ЗВО (резервна зустріч) завідувач кафедри поінформував ЕГ про практику проведення пробного заняття претендента на посаду НПП для оцінки рівня його професійної кваліфікації (наприклад, Л.Мамай у 2021 році). Проте під час формування переліку вимог для оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад у фокус уваги не ставляться цілі ОП і ПРН ОК, які будуть доручені для викладання після обрання на посаду, та чітко сформульовані критерії (вимоги) відповідності освітньої і/або професійної кваліфікації претендента означеним освітнім компонентам ОП (зокрема п. 37 ліцензійних умов провадження освітньої діяльності). Це з'ясовано експертною групою під час е-співбесід із цільовими групами, зокрема представницею відділу кадрів, завідувачем кафедри. Отже, ЕГ вбачає недосконалість запроваджених у ЗВО процедур конкурсного добору НПП в частині відсутності правил (вимог), які забезпечать гарантування кваліфікаційної спроможності обраного за конкурсом претендента забезпечувати викладання конкретних освітніх компонент конкретної ОП. Беручи до уваги, що викладання за ОП, яка акредитується, здійснюється двома мовами, ЕГ також звертає увагу ЗВО на доцільність включення у вимоги до претендентів на заміщення вакантних посад НПП володіння англійською мовою, що має бути документально підтверджено дипломом про вищу освіту за відповідною спеціальністю, сертифікатом про володіння іноземною мовою тощо. Під час акредитаційної експертизи встановлено, що процедура конкурсного добору НПП передбачає відкрите обговорення претендентів на заміщення вакантних посад на засіданні кафедри (за обов'язкової присутності кандидата), після чого проводиться таємне голосування. Фінальне рішення приймається вченою радою факультету (університету для посади професора), на засіданні якої претенденти можуть бути присутніми за власним бажанням (з правом виступу); кадрові рішення приймається шляхом таємного голосування. Аналіз викладеної процедури, яка визначена Порядком проведення конкурсного відбору і оприлюднена на вебсайті ЗВО (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>), дають підстави для висновку про прозорість запровадженої в УжНУ процедури конкурсного добору викладачів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Інтерв'ювання представників роботодавців, випускників, гарантки ОП, а також огляд матеріально-технічного забезпечення ЗВО показали, що до організації освітнього процесу за ОП залучаються роботодавці і їх представники, зокрема й їх обладнання, з використанням якого проводяться заняття. Наприклад, ФОП Мішков Є.В. (резервна зустріч) надає власне мобільне устаткування для організації освітнього процесу за ОП, яка акредитується. Стейкхолдери вбачають в означеному позитивний вплив на якість освіти та підвищення рівня практичної підготовки. Роботодавці м. Ужгорода здебільшого у форматі співбесід і консультацій залучаються до забезпечення якості вищої освіти за ОП, до процесу удосконалення освітньої програми, її рецензування (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/43844>). На онлайн-зустрічі їх представники поінформували ЕГ про надання ними пропозицій до ОП, які були враховані ЗВО (наприклад, запровадження у 2021 році викладання на ОП основ DevOps у вигляді ВК23). При цьому роботодавці висловили думку про недоцільність залучення їх до освітнього процесу як «зовнішніх» екзаменаторів або у іншій формі, окрім наявної нині. Експертна група під час е-виїзної експертизи з'ясувала, що роботодавці, професіонали-практики, експерти галузі ІТ не залучаються закладом вищої освіти до процесу визначення змісту освітніх компонент ОП шляхом, наприклад, співрозроблення або рецензування робочих програм ОК; також на їх ІТ-підприємствах викладачі не направлялися на стажування, для підвищення кваліфікації тощо. Запровадження означених практик, на думку ЕГ, істотно підвищить якість освіти за

ОП та дозволить поглибити співпрацю із роботодавцями сфери ІТ, зокрема посилити їх залучення до організації й реалізації освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час інтерв'ювання представників роботодавців з'ясовано, що до проведення аудиторних занять на ОП залучаються практики – представники роботодавців: О.Сватюк (ІТ-компанія «Ен-ікс»), А. Далекорей (датська ІТ-компанія «Вікранч»), які працюють на умовах зовнішнього сумісництва, виконують навчальне навантаження згідно з розкладом занять (наприклад, у осінньому семестрі <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31768>). Аналіз наданої ЗВО інформації у відомостях СО дає підстави для висновку, що на ОП запроваджені позитивні практики проведення професіоналами-практиками одноразових лекцій і майстер-класів, проведення ними занять з найбільш актуальних технологій, викладання фахових і специфічних для ОП навчальних дисциплін. За результатами онлайн-зустрічей із зовнішніми стейкхолдерами, зокрема представниками роботодавців м. Ужгорода, випливає, що вони загалом позитивно ставляться до їх залучення до реалізації освітнього процесу за ОП, проте частина з них визнають неготовність особисто долучитися до цього в силу особливостей виробничих процесів ІТ-галузі та інших проблем, не пов'язаних із ЗВО чи системою вищої освіти загалом. Тож, експертна група відмічає зусилля УжНУ і достатню їх результативність щодо залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, роботодавців м. Ужгород.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Аналіз відомостей про СО та результатів інтерв'ювання цільових груп свідчить, що ЗВО вбачає професійний розвиток викладачів у їх «обов'язку» «підвищувати рівень своєї кваліфікації не рідше, ніж один раз на п'ять років зі збереженням середньої заробітної плати та з оплатою відрядження». Тобто ЗВО належно виконує вимоги чинного законодавства, власного Статуту, Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.08. 2019 №800. При цьому викладачі, на думку ЕГ, систематично підвищують свій професійний рівень як в Україні, так і за кордоном, що засвідчують документи (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/34460>). Більше того, ЗВО матеріально заохочує НПП до професійного розвитку. Наприклад, з 2015 року від 4 до 20 тис. грн. виплачуються винагороди за публікації, які включені до Scopus та Web of Science (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/pro-premiyuvannya-avtorskih-kolektiviv-zapublikatsiji-yaki-vklyu.htm>). Це демонструють і результати інтерв'ювання цільових груп, і надана ЗВО довідка від 14.02.2022 №205 (про преміювання викладачів, задіяних на ОП, та встановлення надбавок до заробітної плати). Також редакційно-видавнича рада УжНУ проводить конкурс «Кращий підручник або навчальний посібник року» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/provedennya-konkursu-krashchij-pidruchnik-abo-navchalnij-posibnik.htm>), що, на думку ЕГ, стимулює професійний розвиток науково-педагогічних працівників. Під час інтерв'ювання адміністративного персоналу, представників сервісних служб з'ясовано, що у ЗВО відсутні політика й процедури моніторингу професійних потреб викладачів, відсутні чітко визначені процедури моніторингу рівня професіоналізму науково-педагогічних працівників, які обслуговують ОП. Також ЗВО не практикує запровадження власних програм професійного розвитку викладачів або розроблення таких програм у співпраці з іншими організаціями, установами, підприємствами м. Ужгорода. Тобто, на думку експертної групи, система професійного розвитку науково-педагогічних працівників УжНУ потребує удосконалення шляхом її орієнтації (фокусування) на моніторинг професійних потреб викладачів та створення безпосередньо закладом вищої освіти умов для їх задоволення.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

З відомостей СО випливає, що ЗВО відносить до засобів (механізмів) стимулювання викладацької майстерності рейтингування ПНН (наказ від 28.10.2020 №23/01-04). Проте аналіз критеріїв визначення рейтингу (додаток до положення <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29355>) показав, що серед них відсутні показники (характеристики), які відображають рівень викладацької майстерності НПП у контексті якості. Тож ЕГ дійшла висновку, що запроваджений університетський рейтинг помилково віднесений ЗВО до системи стимулювання розвитку безпосередньо викладацької майстерності (при цьому ЕГ відзначає позитивний вплив означеного рейтингування на активність в професійній діяльності працівників загалом). Експертна група дала оцінку наданій інформації про матеріальне заохочення НПП, задіяних на ОП. Зміст довідки від 14.02.2022 №205 вказує, що преміювання викладачів здійснювалося за їх високі досягнення у науковій діяльності, а також надбавки до зарплати встановлені «за складність і напруженість у роботі». Тобто ЗВО не практикує матеріальне заохочення за підвищення і досягнення у «майстерності» (викладацькій). Під час інтерв'ювання фокусних груп представників сервісних структурних підрозділів УжНУ, адміністративного персоналу з'ясовано, що у ЗВО відсутні процедури й практика моніторингу викладацької майстерності НПП, а також поширення кращих практик серед викладачів ЗВО тощо. Враховуючи результати аналізу локальної нормативної бази УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>), ЕГ дійшла висновку, що у ЗВО не створено систему розвитку викладацької майстерності НПП та стимулювання до неї.

На думку експертної групи, у фокусі цієї системи мають бути якості викладача і його методи навчання методи, а її запровадження стане запорукою зростання рівня викладання на ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильними сторонами ОП та позитивними практиками ЗВО є: - прозорість процедур конкурсного добору викладачів; - залучення до удосконалення ОП роботодавців м. Ужгорода, до проведення занять – представників роботодавців і їх обладнання, сучасне устаткування; - потужне матеріальне заохочення науково-педагогічних працівників до професійного розвитку, наукової діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

До слабких сторін ОП експертна група віднесла: - часткова невідповідність за деякими ПРН академічної і/або професійної кваліфікації викладачів, задіяних на ОП; - відсутність чітко визначених правил (процедур) визначення рівня професіоналізму претендентів на заміщення вакантних посад НПП, а також володіння англійською мовою; - відсутність практики залучення до співрозроблення або рецензування робочих програм ОК ОП професіоналів-практиків, представників роботодавців м. Ужгорода; - відсутність процедури моніторингу професійних потреб викладачів; - відсутність чіткої процедури моніторингу рівня професіоналізму науково-педагогічних працівників; - відсутність процедури й практики моніторингу викладацької майстерності викладачів та поширення кращих практик у ЗВО; - відсутність практики стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП. Експертна група рекомендує ЗВО: - створити і запровадити процедуру моніторингу відповідності академічної і/або професійної кваліфікації викладачів освітнім компонентам ОП, які їм доручено викладати; - забезпечити досягнення всіма НПП, які обслуговують ОП, повної відповідності освітнім компонентам, які їм доручено викладати, зокрема згідно з п. 37 ліцензійних умов провадження освітньої діяльності; - удосконалити процедуру оголошення і проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП в частині формулювання чітких вимог до академічної і/або професійної кваліфікації, яка необхідна для викладання конкретної(их) ОК відповідної освітньої програми (з урахуванням вимог п. 37 ліцензійних умов провадження освітньої діяльності), а також володіння англійською мовою для ОП з двома мовами викладання; - розробити процедуру і запровадити практику залучення до співрозроблення або рецензування робочих програм навчальних дисциплін професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців міста Ужгорода; - розробити процедуру і запровадити моніторинг професійних потреб викладачів ЗВО; - розробити процедуру і запровадити моніторинг рівня професіоналізму науково-педагогічних працівників; - запровадити практику створення умов для задоволення професійних потреб викладачів, зокрема через власні програми професійного розвитку НПП або такі програми у співпраці з іншими організаціями, установами, підприємствами; - розробити процедури і запровадити моніторинг викладацької майстерності викладачів; - запровадити практику поширення кращих практик викладацької майстерності серед викладачів ЗВО (наприклад, на базі наукової бібліотеки УжНУ); - розробити процедури і запровадити практику стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП (зокрема матеріального заохочення).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП має слабкі сторони, які формують часткову невідповідність кваліфікації викладачів за деякими ПРН ОП, відсутність чітко визначених правил визначення рівня професіоналізму претендентів на заміщення вакантних посад НПП, відсутність практики залучення до визначення змісту ОК професіоналів-практиків і представників роботодавців, відсутність моніторингу професійних потреб викладачів, рівня їх професіоналізму, викладацької майстерності, відсутність практики стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП. Водночас, в УжНУ конкурсний добір викладачів є прозорим, до удосконалення ОП залучаються роботодавці, до проведення занять – їх представники, обладнання, сучасне устаткування, а науково-педагогічним працівникам забезпечене потужне матеріальне заохочення до професійного розвитку, наукової діяльності. Це – сильні сторони ОП, які загалом забезпечують досягнення мети ОП і ПРН, певною мірою нівелюючи слабкі сторони освітньої програми. Отже, враховуючи значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 6.3 і 6.4 сильні сторони ОП і певну узгодженість за підкритеріями 6.1, 6.2, 6.5, та 6.6, експертна група дійшла висновку, що ОП «Комп'ютерні системи та мережі» і освітня діяльність за нею відповідає рівню В за Критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

За результатами віртуального огляду матеріально-технічної бази ЗВО, аналізу інформації, поданої ЗВО у самоаналізі та інтерв'ювання фокус-груп здобувачів вищої освіти, ЕГ встановила, що матеріально-технічна база УжНУ цілком відповідає потребам учасників освітнього процесу. Аудиторії знаходяться в належному стані й оснащені належним чином і містять обладнання для читання лекцій, проведення лабораторних та практичних занять. Під час дистанційного навчання викладачі користуються безкоштовними, або ж за навчальною ліцензією симуляторами для здобування знань студентами. Для проведення занять за ОП достатньо лекційних, методичних, лабораторних та комп'ютерних залів. На базі аудиторій ІТФ є ряд спеціалізованих лабораторій: лабораторія з мультимедійним комплексом; аналогової та цифрової електроніки і мікросхемотехніки; проектування, моделювання та оптимізації електронних пристроїв; прилади і матеріали для проведення лабораторних робіт із фізики. Частиною матеріальної бази формують за рахунок співпраці з підприємствами, роботодавцями, як приклад, для виконання лабораторних робіт з комп'ютерних мереж застосовується мобільне обладнання ФОП Мішко Є.В., що підтвердив Євген під час спілкування. Всі ОК за ОП забезпечені необхідною літературою, на базі університету є наукова бібліотека, в кожному гуртожитку наявна бібліотека з вільним доступом для студентів, в якій міститься наукова та художня література. За інформацією, отриманою від гаранта ОП та академічного персоналу УжНУ під час зустрічей, ЗВО не використовує неліцензійне програмне забезпечення. Функціонують та містять значний обсяг необхідної і корисної інформації офіційний веб-сайт університету, на якому також розміщений Інфоцентр, автоматизована система управління освітнім процесом, віртуальне навчальне середовище Moodle. УжНУ має електронний репозиторій, який забезпечує доступ до наукових робіт НПП, студентів, а також до наукометричних баз Scopus та WoS, що сприяє забезпеченню досягнення цілей та програмних результатів навчання. На базі університету є 11 навчальних корпусів, 6 гуртожитків, а також забезпечується спортивний розвиток студентів за допомогою потужного спортивно-оздоровчого комплексу із закритим басейном. Навчально-методичне забезпечення за даною ОП розміщено на сайті кафедри (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/43>) у вигляді конспектів лекцій та методичних вказівок для проведення практичних та лабораторних занять, які розроблені викладачами, що викладають на даній ОП. Огляд бібліотечного фонду університету та спілкування у фокус-групі з представниками від бібліотеки підтвердили наявність достатньої кількості літератури для забезпечення даної ОП. Таким чином, ЕГ робить висновок, що інформація, подана ЗВО у відомостях про самоаналіз, є достовірною, а наявна у УжНУ матеріально-технічна база та навчально-методичне забезпечення є достатньо розвиненими і визначають загальну спроможність реалізації ОП «Комп'ютерні системи та мережі» щодо досягнення її цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

За результатами аналізу й співставлення даних, отриманих під час візуального огляду матеріально-технічної бази ЗВО та інтерв'ювання під час конференцій ЕГ з'ясувала, що всі учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів УжНУ, необхідних їм для навчання, викладацької та наукової діяльності. Усі необхідні навчальні та нормативні матеріали знаходяться у вільному та безкоштовному доступі для здобувачів вищої освіти та співробітників університету. ЗВО надає вільний та безкоштовний доступ до аудиторій та до обладнання, що використовується під час проведення занять, також в корпусах є доступ до мережі Internet. Доступ до літератури в бібліотеці університету та до навчальних і методичних матеріалів є також безкоштовним та наявним в режимі офлайн. У викладачів є доступ до бази Scopus і WoS. Отримані під час інтерв'ювання та огляду матеріально-технічної бази дані свідчать про повну відповідність діяльності УжНУ у контексті підкритерію 7.2.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Представники всіх фокус-груп під час спілкування стверджували, що освітнє середовище в УжНУ є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОП. Для задоволення їх потреб та інтересів проводяться регулярні опитування щодо їхніх потреб та інтересів для врахування їх думок при створенні освітнього середовища. В університеті дотримані вимоги пожежної безпеки, є достатня кількість засобів первинного гасіння, що засвідчили під час показу матеріально-технічної бази. Під час інтерв'ювання з представником студентського самоврядування, студентами, що навчаються на даній ОП, адміністрацією університету, ЕГ встановила, що в УжНУ працює психологічна служба, що регулярно проводить заходи для студентів та має відкритий доступ, куди можна звернутись за допомогою. При вивченні курсу «Безпека життєдіяльності» розглядаються аспекти цивільної оборони (стор. 4: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/42915>). Також представлено кодекс цивільного захисту населення (<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/732>), який регулює оснвні аспекти забезпечення цивільного захисту здобувачів та співробітників університету. На сайті УжНУ відображена карта укриттів м. Ужгорода (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/karta-ukrittiv-uzhgoroda-volonterski-organizatsiji--kontakti-.htm>), яка дозволяє вибрати найближче безпечне укриття у критичні моменти. В УжНУ визначено застосування засобів дистанційного проведення занять під час пандемії COVID-19 (https://drive.google.com/file/d/1UQSym1IjMbodfBuLW1_2eZxwIMsQ_OQa/view). Проведено також відповідне

анкетування здобувачів (<https://docs.google.com/forms/d/13CAxGLHDqQqZDVEwo8kADXg8EprwBCvi5XVfIlezk-o/closedform>), використовуються платформи Moodle (сайт е-навчання УжНУ) та інші платформи дистанційного навчання (Google Classroom, Zoom тощо). Здобувачі вищої освіти під час інтерв'ювання повідомили про задовільні умови і доступну вартість проживання у гуртожитку, інтересів, а також загалом оцінили освітнє середовище як безпечне для їх життя і здоров'я. Під час співбесіди студенти демонстрували досить позитивну оцінку організації освітнього процесу, освітнього середовища, роботи викладачів. Негативних мотивів чи настроїв у здобувачів ЕГ не спостерігала. Отже, ЕГ зробила висновок про повну відповідність освітньої діяльності УжНУ у контексті підкритерію 7.3.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

УжНУ задовольняє різноманітні потреби здобувачів. Це підтверджується на веб-сайті університету та інформаційних стендах у корпусі. В ЗВО функціонує відділ гуманітарно-виховної роботи, студенти беруть участь в різноманітних спортивних змаганнях. Також в університеті працює відділ соціально-психологічної служби (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/deps-centre_psy), що надає психологічну підтримку здобувачів вищої освіти. Під час спілкування із фокус-групами, студенти мають підтримку від викладачів та адміністрації. У кожній з груп є куратор, який проводить постійну підтримку здобувачів освіти з організаційних та виховних питань. Для швидкого обміну інформацією чи консультацій викладачі користуються мережами Telegram та Viber. Під час дистанційного навчання викладачі надають консультації онлайн, використовуючи платформи Moodle, Google Teams, Zoom та інші. Крім звичайних джерел комунікації в ЗВО активно ведеться офіційний веб-сайт (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/>) та сторінки в соціальних мережах, де публікуються всі актуальні новини. Ці джерела комунікації за словами здобувачів освіти є дуже ефективними, особливо в режимі дистанційного навчання. Юридичною клінікою надаються безкоштовні юридичні консультації (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-law_clinic/free_advice). Передбачено стипендіальне забезпечення, що регулюється Правилами призначення і виплати стипендій в УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11369>). Інтерв'ювання представників студентського самоврядування показало, що студентська рада та профком залучені до підтримки здобувачів вищої освіти, готові до вирішення конфліктних ситуацій, яких за останній час не виникало. Здобувачі вищої освіти, адміністрація та викладачі університету під час інтерв'ювання запевнили ЕГ, що вони відчують підтримку з боку ЗВО із різних питань. Інтерв'ювання з представниками здобувачів освіти підтвердило результати, зауважень і скарг з боку студентів щодо надання адміністративних послуг ЕГ не отримала.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На ОП «Комп'ютерні системи та мережі» станом на лютий 2022 року не навчаються особи з особливими освітніми потребами. Під час спілкування з керівництвом ЗВО, гарантом ОП, академічним персоналом та представниками студентства, частина навчальних корпусів УжНУ обладнані пандусами та кнопкою виклику. В університеті визначено відповідальних осіб за виконання даного порядку супроводу для осіб з особливими потребами (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22035>). Скарг або зауважень до ЗВО щодо реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами не зафіксовано. Отже, проаналізувавши наявні факти і здобуту інформацію, ЕГ дійшла висновку щодо повної відповідності ОП у контексті підкритерію 7.5.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Основними документами, які регламентують політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в УжНУ є «Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>) та Етичний кодекс (<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/22896>). Керівництвом, студентами та адміністрацією УжНУ стверджувалось під час інтерв'ювання, що у ЗВО забезпечено відповідне реагування на скарги, пов'язані із сексуальними домаганнями та дискримінацією та/або корупцією тощо. Студенти можуть скористатися скринькою довіри, яка знаходиться у ректораті або звернутися до представників студентського самоврядування чи профкому, або скористатись електронною скринькою довіри (stop.korupcia.uzhnu@gmail.com). Механізми оскарження або апеляцій щодо необ'єктивного оцінювання існують, студенти обізнані з алгоритмом дій, але на практиці підтверджень немає у зв'язку з відсутністю фактів попередніх звернень від здобувачів. Зважаючи на те, що в УжНУ є досить чітко визначені дії та проводиться робота щодо конфліктних ситуацій, а також той факт, що конфліктних ситуацій зафіксовано не було, ЕГ робить висновок про відповідність ОП в контексті підкритерію 7.6.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ЕГ зазначає: - Достатнє матеріально-технічне та належне навчально-методичне забезпечення даної ОП; - безоплатний доступ до потужної інфраструктури та інформаційних ресурсів УжНУ, необхідних для навчання, викладацької та науково-дослідної діяльності учасників освітнього процесу за ОП; - безпечність для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти освітнього середовища УжНУ, яке дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси під час освітньої та позаосвітньої діяльності (спортивні майданчики, басейн, бібліотеки). ЕГ також визначає, що позитивною практикою є використання обладнання роботодавців для проведення лабораторних занять, а також реалізації практичної підготовки здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

ЕГ рекомендує: - збільшити рівень поінформованості студентів стосовно їх прав та дій у разі виникнення конфліктних ситуацій та відсутність анонімного звернення в разі конфліктних ситуацій; - покращити наповнення актуальними документами веб-сайту ЗВО та структурувати їх; - ініціювати зі сторони студентської ради інформування щодо академічної доброчесності; - фінансово та організаційно допомогти студентському самоврядуванню облаштувати якісний простір для вільного спілкування студентів (студентський хаб).

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП має слабку сторону, яка не є суттєвою. Водночас освітня програма в основному відповідає узгодженості із характеристиками за всіма підкритеріями 7.1-7.6. Враховуючи сильні сторони ОП та позитивні практики, а також релевантність отриманих фактів контексту Критерію 7, експертна група дійшла висновку, що ОП «Комп'ютерні системи та мережі» та освітня діяльність УжНУ за цією програмою відповідають рівню В за Критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розробки, затвердження, моніторингу, періодичного перегляду освітніх програм регламентуються «Положенням про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>. У положенні визначені інтегральні, загальні та спеціальні компетентності, а також програмні результати навчання. Пунктом 3.3 визначений порядок моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, відображені способи та рівні (факультетський, загально університетський) моніторингу. Актуальність ОП визначається такими показниками, як: ступінь оновлюваності ОП та рівень працевлаштування випускників на момент випуску. Також визначаються підстави для оновлюваності ОП. Внесення змін до ОП здійснюється за тих самих умов, що й затвердження. Останній перегляд ОП був проведений у 2021р., а оновлена ОП «Комп'ютерні системи та мережі» затверджена Вченою радою ДВНЗ «УжНУ» від 18.03.2021р. Були внесені зміни в частині обсягів та змісту циклів дисциплін, обсягів окремих дисциплін та редакційні правки. Спілкування із роботодавцями показало, що вони ознайомлені, як зацікавлена сторона, в процесі її перегляду. Вони надавали відгуки та пропозиції щодо затребування фахівців на ринку праці та їх професійних компетенцій, на підставі яких ЗВО вніс корективи в ОП. Як приклад роботодавець із ІТ-компанії SoftServe надав пропозицію внести дисципліну «Основи DevOps». Студенти також зазначили, що були долучені до перегляду ОП. Під час інтерв'ювання академічного персоналу, керівництва ЗВО, представників сервісних підрозділів ЕГ встановила, що вони знайомі з процедурами розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм. Отже, ЕГ зробила висновок щодо повної відповідності ОП «Комп'ютерні системи та мережі» і освітньої діяльності ЗВО за нею підкритерію 8.1.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час спілкування із здобувачами вищої освіти за ОП «Комп'ютерні системи та мережі» отримано інформацію про те, що викладачі цікавляться їх думкою щодо змісту освітніх компонентів ОП та дослухаються до неї. Студенти та органи студентського самоврядування залучені до процесу перегляду ОП і процедур забезпечення її якості як партнери через такі заходи, як анкетування (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/34564>) щодо змісту дисциплін та долучення до засідання кафедри (протокол №8 від 8.02.2021). Здобувачі також беруть участь в засіданнях Вченої ради, де розглядалась дана ОП. Також за ініціативою студентів було введено дисципліну “Web-дизайн”, що підтвердилось під час конференції. Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування певною мірою залучені до процесу періодичного перегляду ОП та надала рекомендації щодо більш активного залучення здобувачів вищої освіти й представників студентського самоврядування до процесів перегляду ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Інтерв'ювання роботодавців показало, що вони дійсно залучаються до процесу періодичного перегляду ОП в УжНУ як за двосторонніми угодами і договорами, так і у форматі консультування. У результаті спілкування з представниками роботодавців було з'ясовано, що вони беруть участь у підготовці фахівців за даною ОП не лише порадами щодо вдосконалення освітньої програми, а і час від часу різноманітними заходами на різні теми, що дає можливість студентам покращувати навички в сфері ІТ. Юрій Беганюк особисто підтвердив те, що ІТ компанія «SoftServe» проводила такі лекції в онлайн форматі. Також двоє із роботодавців викладають на кафедрі «Комп'ютерних систем та мереж», тому вони регулярно залучені до перегляду ОП. Студенти мають можливість проходити стажування на виробництвах та в ІТ-компаніях регіону з подальшим працевлаштуванням. Усі роботодавці ІТ-компаній зазначили, що важливо, щоб студенти знали англійську мову на достатньому рівні. На підставі вищезазначеного ЕГ робить висновок про відповідність ОП вимогам підкритерію 8.3.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЗВО функціонує Міжнародна асоціація випускників ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/alumni_association/index.html). За даною ОП перший випуск очікується у 2022 році. В той же час, випускники кафедри КСМ УжНУ за спеціальністю «Комп'ютерна інженерія» працюють на ІТ-підприємствах, які наразі є стейкхолдерами (роботодавцями), залученими до процедур перегляду ОП. Отже, слід констатувати, що вимоги підкритерію 8.4 виконуються.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості УжНУ в частині реагування на виявлені недоліки в ОП та/або освітній діяльності за нею регламентується Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» п.4.13-4.15 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/18747>) та Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у ДВНЗ «УжНУ» п.3.3 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>). Під час перегляду ОП з метою усунення виявлених недоліків, викладачами кафедри оновлено “Методичні рекомендації до виконання та оформлення бакалаврських дипломних проєктів”, що описано у відомостях про самооцінювання, перерозподілено кредити деяких дисциплін та розміщено каталог вибіркового дисциплін на сайті університету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/43184>), що підтвердили викладачі кафедри під час конференції. За словами гаранта, викладачі завжди дослухаються до думки студентів щодо оновлення змісту та покращення змісту дисциплін ОП. Доречні побажання виносяться на обговорення під час засідання кафедри. Тому ЕГ робить висновок про реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та відповідність ОП в контексті даного підкритерію.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Оскільки ОП акредитується вперше, тому зауваження та пропозиції за результатами зовнішнього забезпечення якості вищої освіти відповідно цієї ОП відсутні.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

За результатами вивчення ЕГ веб-сайтів УжНУ, на сайті висвітлено у вільному доступі положення про систему забезпечення академічної доброчесності, інтерв'ювання фокусних груп, представників студентського самоврядування, здобувачів вищої освіти, академічного персоналу, керівництва ЗВО експертна група дійшла висновку, що культура якості у УжНУ культивується, але поки що знаходиться на початковій стадії формування й усталення. Підставою для такого висновку став, зокрема, загальний контекст відповідей студентів під час співбесід. Наприклад, студенти та й певний прошарок викладачів сприймають академічну доброчесність лише як “недопущення плагіату”. На сайті також висвітлені сертифікати проходження курсу щодо академічної доброчесності (3 год.) студентами на 1 курсі. Також здобувачі проінформовані, що всі випускові роботи перевіряються на плагіат через програму Unicheck. Думка про те, що культура якості є спільною відповідальністю усієї академічної спільноти УжНУ також знаходиться лише на стадії формування. З іншого боку, серед учасників академічної спільноти проводяться необхідні опитування, які стосуються актуальних проблем. Роль кожного адміністративно-управлінського та навчального підрозділу у здійсненні процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти визначені у положеннях про цей підрозділ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/10094>), також моніторинг освітнього процесу за ОП здійснюється навчальною частиною відповідно до Положення про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>). Найвищим Колегіальним органом управління Університету, який визначає систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти є Вчена рада Університету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/18747>). Згідно положенню про самоврядування (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/7589>) голова студентської ради університету та голови студентських рад факультетів входять до складу Вченої ради факультету, що формує залученість членів академічної спільноти до внутрішніх процесів та обговорень ОП та інші питання. Отже, ЗВО здійснює імплементацію процесів моніторингу, аудиту ОП, оцінювання якості викладання, результатів навчання та оприлюднення відповідних висновків. Таким чином, ЕГ робить висновок щодо загальної відповідності ОП і освітньої діяльності ЗВО за нею у контексті підкритерію 8.7.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильними сторонами ОП у контексті Критерію 8 є: - використання інструментів анкетування та опитування здобувачів вищої освіти; - ефективне залучення роботодавців до процесу моніторингу та періодичного перегляду ОП, а також інших процедур забезпечення якості освітнього процесу; - Залучення випускників та роботодавців до неформальної освіти та викладання самих дисциплін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕГ рекомендує: - більш активно залучати здобувачів вищої освіти й представників студентського самоврядування до процесів перегляду ОП; - впровадити ефективний і дієвий механізм фіксації та документування пропозицій стейкхолдерів; - проводити регулярні опитування роботодавців з метою своєчасного врахування побажань та рекомендацій для забезпечення якості освіти за даною ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП відбуваються відповідно до процедур забезпечення якості освітніх програм у ЗВО, здобувачі вищої освіти та роботодавці залучаються до періодичного перегляду ОП через опитування та обговорення на кафедральних засіданнях і Вченій раді університету. ЕГ робить висновок, що ОП “Комп’ютерні системи та мережі” загалом відповідає рівню B за критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов’язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Локальні нормативні акти УжНУ, які визначають та регулюють права і обов’язки учасників освітнього процесу, оприлюднено на офіційному веб-сайті ДВНЗ «УжНУ». Вони розробляються, затверджуються і зазнають змін

відповідно до чинного законодавства. Зокрема, права і обов'язки учасників освітнього процесу визначені відповідно до законодавчих і нормативних актів із питань вищої освіти та регулюються Статутом ДВНЗ «Ужгородський національний університет» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268> та відповідними положеннями: Положення про організацію освітнього процесу ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>); Правила внутрішнього розпорядку ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/453>). Результати аналізу їх текстів дають ЕГ підстави для висновку про загальну чіткість, зрозумілість, доступність правил та процедур, які регулюють права й обов'язки учасників освітнього процесу. Аналіз і співставлення результатів інтерв'ювання фокус-груп здобувачів вищої освіти, представників студентського самоврядування, академічного персоналу, керівництва ЗВО свідчать про відсутність фактів та повідомлень про порушення правил чи недотримання процедур, які регулюють права й обов'язки учасників освітнього процесу у УжНУ. Отже, отримані під час експертизи результати свідчать про загальну відповідність освітньої діяльності за ОП у контексті підкритерію 9.1.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті університету вчасно оприлюднено ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35646>), існуючі редакції попередніх ОП (в т.ч. редакція попередніх 2019р.) висвітлюються. На момент проведення дистанційної експертизи, гарант ОП та академічний персонал вже проаналізували можливі зміни. ЕГ не виявила опублікованої таблиці громадського обговорення даної ОП, проте, під час зустрічі з роботодавцями було підтверджено активну участь їх представників у роботі над її вдосконаленням. Наразі роботодавців влаштовує теперішня ОП та матеріали, які будуть надаватись майбутнім стейкхолдерам.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація щодо ОП знаходиться в вільному доступі на офіційному сайті УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/17726>) і містить точну та достовірну інформацію (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін. Окремо винесено інформацію для абітурієнтів, актуальні новини, тощо. Експертна група не виявила суперечливої чи недостовірної інформації, розміщеної на веб-сайті закладу. Роботодавці підтвердили, під час спілкування, інформацію щодо відсутності з їх боку зауважень чи скарг стосовно ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Нормативно-правові документи, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, висвітлені на офіційному веб-сайті ЗВО, учасники освітнього процесу мають необмежений доступ до необхідної інформації. Обсяг доступної у публічному доступі інформації щодо ОП достатній для інформування всіх стейкхолдерів та забезпечення можливості потенційним здобувачам зробити вибір щодо доцільності вступу на ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Невчасне розміщення на офіційному веб-сайті всіх необхідних документів та інформації, що визначають правила і процедури регулювання прав та обов'язків всіх учасників освітнього процесу. Експертна група рекомендує розміщувати таблиці громадського обговорення ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Таким чином, освітня програма та освітня діяльність за цією програмою в основному відповідають визначеному критерію, а вищезазначені недоліки не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Білан Степан Миколайович

Члени експертної групи

Доренський Олександр Павлович

Кравчук Софія Сергіївна